

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen van

DE KONINKLIJKE LANDMACHT EN DE KONINKLIJKE LUCHTMACHT

Hoofredacteur:

E. J. C. van Hootegem, Brigade Generaal van de Generale Staf

Redactie:

Ir. L. W. C. Adank, Brigade Generaal van de Technische Staf

H. de Vries, ec.drs., Administrateur bij het Departement van Defensie

F. van Pelt, Luit.-Kolonel van de Generale Staf

R. W. Hemmes, Majoor Koninklijke Luchtmacht

Maandblad

Nadruk verboden

Directie, Redactie, Administratie en Advertenties:
Zwarteweg 1 - Tel. 182355 - Postgiro 44715

Abonnementsprijs f 4,50 per kwartaal - Buitenland f 22,50 per jaar - Losse nummers f 1,75

Advertenties:

contractprijzen op aanvraag

Inhoud

Officiële Mededelingen van de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Luchtmacht

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders 42

Redactioneel gedeelte

Herziening Voorschrift 2-1386 — De Gevechtshandleiding, door E. J. C. van Hootegem, Brigade-Generaal GS, Chef Staf 1e Legerkorps en H. W. van Pelt, Luitenant-Kolonel GS, Hoofd Tactische Commissie HKS 43

Enkele denkbelden over het optreden van de infanterie in de pantserinfanteriebrigade bij de aanval en de tegenaanval onder nucleaire omstandigheden, door L. Schothorst, Majoor der Infanterie 51

Facuti — Pantsertroepen bij een niet-voorbereide tegenaanval, door C. Ros, Luitenant-Kolonel van de General Staf 60

Armoured Tactics in Defence and Withdrawal, by Lt Col D. D. Ridley, Northag Liaison Officer with 1 (Neth) Corps 66

De infanterieverkenningscompagnie, door A. Ploeg, Kapitein der Grenadiers 69

Gyrostabilisatie van tankkanonnen I, door C. J. B. H. van der Pols, Eerste Luitenant van de Technische Dienst 73

Uit de buitenlandse vakpers 76

Nieuwe uitgaven 50, 68, 77

DE MILITAIRE SPECTATOR

waarin opgenomen de Officiële Mededelingen van

DE KONINKLIJKE LANDMACHT EN DE KONINKLIJKE LUCHTMACHT

Hoofredacteur:

E. J. C. van Hootegem, Brigade Generaal van de Generale Staf

Redactie:

Ir. L. W. C. Adank, Brigade Generaal van de Technische Staf
H. de Vries, ec.drs., Administrateur bij het Departement van Defensie
F. van Pelt, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
R. W. Hemmes, Majoor Koninklijke Luchtmacht

Maandblad

Nadruk verboden

Directie, Redactie, Administratie en Advertenties:
Zwarteweg 1 - Tel. 182355 - Postgiro 44715

Abonnementsprijs f 4,50 per kwartaal - Buitenland f 22,50 per jaar - Losse nummers f 1,75

Advertenties:
contractprijzen op aanvraag

Inhoud

Officiële Mededelingen van de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Luchtmacht

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders 42

Redactioneel gedeelte

Herziening Voorschrift 2-1386 — De Gevechtshandleiding, door E. J. C. van Hootegem, Brigade-Generaal GS, Chef Staf 1e Legerkorps en H. W. van Pelt, Luitenant-Kolonel GS, Hoofd Tactische Commissie HKS 43

Enkele denkbeelden over het optreden van de infanterie in de pantserinfanteriebrigade bij de aanval en de tegenaanval onder nucleaire omstandigheden, door L. Schothorst, Majoor der Infanterie 51

Facuti — Pantsertroepen bij een niet-voorbereide tegenaanval, door C. Ros, Luitenant-Kolonel van de General Staf 60

Armoured Tactics in Defence and Withdrawal, by Lt Col D. D. Ridley, Northag Liaison Officer with 1 (Neth) Corps 66

De infanterieverkenningscompagnie, door A. Ploeg, Kapitein der Grenadiers 69

Gyrostabilisatie van tankkanonnen I, door C. J. B. H. van der Pols, Eerste Luitenant van de Technische Dienst 73

Uit de buitenlandse vakpers 76

Nieuwe uitgaven 50, 68, 77

Officiële Mededelingen

Koninklijke Landmacht

Koninklijke Luchtmacht

Uit de Landmacht- en Luchtmachtorders

De aandacht wordt gevestigd op:

LaO Nr 60155, handelende over de verbintenissen voor adspirant-officieren-tandarts bij de Koninklijke Landmacht.

LaO Nr 60156, handelende over de verbintenissen voor adspirant-officieren-apotheker bij de Koninklijke Landmacht.

LaO Nr 60157, handelende over de verbintenissen voor adspirant-officieren-arts bij de Koninklijke Landmacht.

LaO Nr 60160. Vaststelling van het Voorschrift betreffende het verlenen van militaire bijstand in Nederland.

LaO Nr 60161, handelende over de salarismaatregelen in verband met de huurverhoging 1957 en de uitkeringsregeling militairen 1960.

Cursus spreekvaardigheid Duits (militaire vaktaal)

Bij voldoende aanmelding zal door de zorg van het Hoofdkwartier van de Generale Staf, Dienst Welzijnszorg Leger (Nr 102/60, d.d. 9 dec. '60) in de naaste toekomst weer een cursus spreekvaardigheid Duits

(militaire vaktaal) worden gehouden. In werkelijke dienst zijnde officieren, onderofficieren en korporaa's in beroepdienst, alsmede met groot verlof zijnde reserve-officieren, die een mobilisatie bestemming hebben of kunnen verwachten, wordt aangeraden zich tot het Hoofd Welzijnszorg Leger (Nieuwe Frederikskazerne, Van Alkemadelaan, Den Haag) te wenden voor het vernemen van de voorwaarden.

Adreswijzigingen De Militaire Spectator

De aandacht wordt nogmaals erop gevestigd, dat officieren, die maandelijks van Rijksweg „De Militaire Spectator” ontvangen, bij wijziging van hun adres, dit *uitsluitend* kenbaar dienen te maken bij de commandant van het onderdeel, waarbij zij in onderhoud zijn gesteld. Derhalve *niet* telefonisch of schriftelijk bij de administratie van „De Militaire Spectator” of bij de Afdeling Personeelspubliciteit van het Departement van Defensie.

De commandant van vorenbedoeld onderdeel zendt de voorgeschreven mutatie-opgave aan de Afdeling Centrale Personeelsdocumentatie van het D.v.D. waarna toezending aan het nieuwe adres volgt.

De legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit tijdschrift uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Koninklijke Luchtmacht niet kan inhouden.

Einde van de Officiële Mededelingen van de Koninklijke Landmacht en de Koninklijke Luchtmacht.

BANDEN 1960

De geheel linnen banden voor de jaargang 1960 zijn in bewerking. De prijs bedraagt f 3,25 per stuk.

Levering uitsluitend na vooruitbetaling per giro (nr 44715) of per postwissel. Bestellingen te richten aan:

MOORMANS PERIODIEKE PERS N.V.
Zwarteweg 1 - Den Haag.

Herziening Voorschrift 2-1386

De Gevechtshandleiding

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Brigade-Generaal GS, Chef Staf 1e Legerkorps*
en H. W. VAN PELT, *Luitenant-Kolonel GS, Hoofd Tactische Commissie HKS*

In voorgaande afleveringen van dit tijdschrift verschenen enkele artikelen, die tot doel hadden aanwijzingen te geven over een mogelijk optreden van gemechaniseerde strijdkrachten en in het bijzonder van dat van gemechaniseerde infanterie in het moderne gevecht.

Deze beschouwingen waren ten dele ingegeven door het bijwonen van Duitse cursussen, anderdeels echter ook door een bestudering van Amerikaanse en andere voorschriften. In beginsel waren zij dus geënt op de organisatie van gemechaniseerde troepen, zoals men die thans in Duitsland, de Verenigde Staten en wellicht Frankrijk kent.

Door het ontbreken van Nederlandse voorschriften, waarin een dergelijk optreden wordt behandeld, is het niet ondenkbaar, dat dergelijke publikaties, hoe uiterst nuttig ter algemene ontwikkeling ook, voor de Nederlandse troepentofficier, al naar gelang diens persoonlijke waardering en interpretatie, de waarde van „voorschrift” zouden krijgen.

Alleen reeds omdat onze toekomstige organisatie niet geheel aan de Duitse, Amerikaanse of Franse gelijk zal — en kán — zijn, maar ook om andere redenen, zou dit verwarrend kunnen gaan werken. Genoemde beschouwingen zouden hun eigenlijke bedoeling, informatie over buitenlandse opvattingen, dan trouwens ook totaal voorbij schieten.¹

Het is derhalve van belang om te weten in hoeverre en wanneer de Nederlandse voorschriften aan de huidige tactische ontwikkeling zullen worden aangepast en welke opvattingen daarin zullen worden aangehouden, in het bijzonder ten aanzien van het tactische optreden van de brigade en haar onderdelen.

In de eerste plaats geldt dit voor de gevechtshandleiding, het tactische basisvoorschrift. Uiteraard zullen evenwel ook de overige, reeds vastgestelde dan nog wel in bewerking zijnde en op de gevechtshandleiding gegronde tactische en andere voorschriften geleidelijk hiermee in overeenstemming moeten worden gebracht. Het is daar-

bij een open vraag, of er in de toekomst plaats zal moeten worden ingeruimd voor een afzonderlijk tactisch brigadevoorschrift.

Teneinde nu enige algemene bekendheid te geven aan de plannen van de legerleiding in dit opzicht, moge het volgende dienen.

In *De Militaire Spectator* 127 (1958) (2) 67 werd door het toenmalige Hoofd van de Tactische Commissie van de Hogere Krijgsschool, in het artikel „Tactische Voorschriften van de Koninklijke Landmacht”, reeds inzicht gegeven in het voor het samenstellen van deze voorschriften te volgen systeem; tevens werd aandacht besteed aan de problemen, die altijd aan de vervaardiging zijn verbonden. Genoemd artikel moge, vóór kennisneming van volgende, ter lezing worden aanbevolen.

Thans doen zich echter tevens andere en ten dele nieuwe aspecten voor.

In zijn „*Nota inzake de defensie inspanning in de jaren 1961 tot en met 1963*” namelijk, heeft de minister de organisatorische en materiële aanpassing van de parate strijdkrachten aan de huidige en toekomstige vechtmethoden aan een *fasering* gebonden. De vervaardiging en uitgifte van de tactische voorschriften, dient nu met deze fasering nagenoeg gelijke tred te houden en wel zó, dat de troep aan de ene kant tijdig op de hoogte wordt gebracht van het gebruik van de moderne organisatie en uitrusting, doch aan de andere kant hierop niet ál te ver vooruit loopt.

Zou aan de eerste voorwaarde niet worden voldaan, dan zouden de voordelen van de modernisering onnodig laat tot hun recht komen en het daaraan bestede geld zou te laat zijn rente afwerpen. Zou men echter te ver erop vooruit lopen, dan zou het gevaar bestaan, dat de troepen tegen een toch al sterkere tegenstander een verkeerde tactiek gaan gebruiken, namelijk één, waartoe ze naar krachten niet in staat zouden zijn. De gevolgen hiervan zouden in oorlogstijd, tenminste even desastreus kunnen zijn.

De herziening van de tactische voorschriften — en ook die van andere overigens — zal dus, zoals opgemerkt, gelijke tred moeten houden met de gefaseerde aanpassing van de modernisering. Vast staat voorlopig, dat deze in de eerste plaats zal gaan in de richting van een uitbreider

¹ Het in dit nummer tevens opgenomen artikel van de hand van de Britse Luitenant-Kolonel D. D. Ridley is mede een bewijs voor onze stelling. Ook de Engelsen hebben weer een iets afwijkende organisatie. Hun tactiek is daarom niet geheel gelijk aan die van de bondgenoten.

mechanisering en ten aanzien van de moderne tactische opvattingen in deze staan wij nog in een periode van studie en beproevingen. Dit geldt dan in het bijzonder met betrekking tot het tactische optreden van pantserinfanterieformaties, al dan niet gemechaniseerd, dan wel ten dele gemotoriseerd.

Op de Hogere Krijgsschool worden, behalve de Tactische Commissie, tevens de leraren van de vaste staf en de leerlingen in dit proces betrokken.

Daar het 1e Legerkorps de uiteindelijke uitvoerder is van de in de tactische voorschriften neergelegde doctrines, in het bijzonder van die, welke in de gevechtshandleiding worden weergegeven, is het logisch en juist, dat tussen de Hogere Krijgsschool en het Legerkorps in dit opzicht de meest nauwe samenwerking bestaat.

De herziening van de gevechtshandleiding is

inmiddels met kracht ter hand genomen. Niettemin vergt de uitwerking daarvan tijd en er zullen, voorafgaande, parallel lopende tactische aanwijzingen van de Commandant van het 1e Legerkorps noodzakelijk blijken, aangezien deze elk ogenblik van elke dag volstrekt paraat moet zijn, ook ten aanzien van de door zijn troepen te volgen tactiek en dus zeker niet achter kan lopen.

Door de Chef van de General Staf is inmiddels ingestemd met een door de Directeur van de Hogere Krijgsschool geïnitieerde, gefaseerde herziening van de gevechtshandleiding, waarmee Commandant 1e Legerkorps zich in beginsel akkoord heeft verklaard. In grote lijnen is deze herziening in het volgende deel van onze beschouwing neergelegd, waarbij wij dan, waar dit aanbeveling zou kunnen verdienen, nog enige verklarende tekst geven.

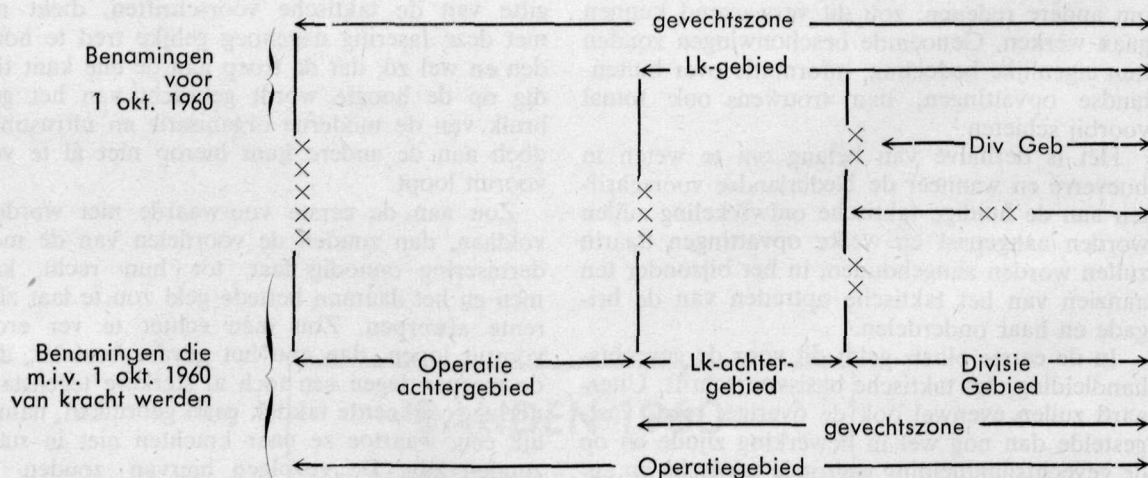
HERZIENE GEVECHTSHANDLEIDING

1. Eerste fase (omstreeks 1960 voltooid en neergelegd in de tweede opgave tot wijziging)

a. Hoofdstuk II. Organisatie

AFDELING A. GEBIEDSINDELING

De operationele indeling is aangepast aan de moderne inzichten. Het schema geeft een vergelijking van de indeling, zoals die tot voor kort was en die, welke met ingang van 1 oktober 1960 van kracht is geworden.

De *infanteriebrigade*, in de Memorie van Toelichting op de Rijksbegroting voor het Dienstjaar 1961 (hierna kortweg te noemen: Memorie van Toelichting) nog „gemotoriseerde brigade” genaamd, zal bestaan uit drie gepantserde, gemotoriseerde infanteriebataljons, een tankeskadron, een gemotoriseerde afdeling artillerie, een infanterieverkenningcompagnie en een infanteriepioniercompagnie.

De *pantserinfanteriebrigade*, in de Memorie van Toelichting nog „gemechaniseerde brigade”

AFDELING B. TROEPENORGANISATIE

Deze is — behalve met het begrip pantserinfanterie divisie, waarop wij hier niet verder zullen ingaan — tevens aangevuld met het begrip „brigade” en wel in de organisatievormen infanteriebrigade, pantserinfanteriebrigade en pantserbrigade.

genaamd, zal bestaan uit een tankbataljon, een gepantserd gemechaniseerd infanteriebataljon, een gepantserd gemotoriseerd infanteriebataljon, een gemechaniseerde afdeling artillerie, een infanterieverkenningcompagnie en een infanteriepioniercompagnie. Uiteraard beschikt elke soort van brigade tevens over een staf, inclusief de

noodzakelijke verbindingsmogelijkheden. Het kan voorkomen dat aan de pantserinfanteriebrigade het gepantserd, gemotoriseerd infanteriebataljon ontbreekt, hetgeen op de te volgen tactiek niet zal nalaten invloed uit te oefenen.

Hoewel de *pantserbrigade* in de gevechtshandleiding wordt gememoreerd, zal deze geen deel uitmaken van de Nederlandse parate strijdkrachten. Overigens komen ook de reeds eerder in de handleiding vermelde pantserdivisie en luchtlandingsdivisie evenmin in onze organisatie voor. Men realiseer zich dat een voorschrift als dit ze moet vermelden, omdat de tegenpartij ze wel heeft en er dus in verschillende hoofdstukken, zoals bijvoorbeeld dat, handelend over het verdedigend gevecht, rekening mee moet worden gehouden.

AFDELING C. WAPENS EN DIENSTEN

In het bijzonder de paragraaf „infanterie” is aangepast aan de moderne inzichten betreffende de gemechaniseerde en gemotoriseerde infanterie op basis van mechanisatie met gepantserde personeels (gevechts) voertuigen in rupsuitvoering (terreinvaardigheid) en motorisatie met gepantserde personeels (transport) voertuigen in wieluitvoering.

Belangrijk is de vervanging van pt 27. De nieuwe tekst luidt: „De infanterie is niet in staat een gevecht van grotere omvang zelfstandig te voeren. Slechts een nauwe samenwerking met de cavalerie en steun van andere wapens en diensten kan dan tot succes leiden.”

Voorts bestaat de voornaamste wijziging uit de toevoeging van twee nieuwe punten (28 en 29), respectievelijk handelende over het optreden van de pantserinfanterie (mech) en de pantserinfanterie (mot). Ze luiden letterlijk:

Pt 28 — „Pantserinfanterie (mech), in eerste aanleg optredende in gepantserde (rups) gevechtsvoertuigen, snel, slagkrachtig en beweeglijk, is gecreëerd ter directe samenwerking met de tanks. Mede afhankelijk van de technische uitvoering van het gebruikte gevechtsvoertuig, zal zij zo lang mogelijk het gevecht voeren zonder het voertuig te verlaten. Deze vechtwijze komt vooral tot uiting bij het uitbuiten van eigen kernwapeninzet. Onder bepaalde omstandigheden — zulks ter beoordeling van de commandant — zal het echter noodzakelijk zijn het gevecht te voet te voeren, een vechtwijze die hoofdzakelijk zal worden gevolgd indien tijdens het gevecht de beweging noodgedwongen ophoudt en de in het voertuig slechts betrekkelijk geringe pantserbescherming genietende infanterie alsdan inmobiel en zeer kwetsbaar wordt. Dit zal bv. het geval zijn bij sterke weerstand, ondervonden van een niet door kernwapens geschokt vijandelijk steunpunt,

of bij het bereiken van een niet doorschrijdbare en verdedigde waterhindernis met niet-amfibische gevechtsvoertuigen. De pantserinfanterie (mech) kan onder eigen en vijandelijk artillerie tijdvuur oprijden en daarenboven — met in acht nemen van de daaromtrent gestelde regels — radio-actief besmette gebieden doorschrijden.

De pantserinfanterie (mech) kan slechts in staat worden geacht de strijd met vijandelijke tanks aan te gaan, als zij mede is voorzien van pantserdoorborende wapens. Haar snelheid, pantsersering en overige vuurkracht zijn alléén niet voldoende zich afdoende tegen tanks te verweren. In de aanval zal zij zich meestal mengen met de eigen tanks. Daarbij kan het voorkomen, dat zij (opnieuw) in bezit genomen terreindelen moet zuiveren en behouden. In de verdediging is de pantserinfanterie (mech) in beginsel bestemd voor het tot uitdrukking brengen van het offensieve element daarvan en dus voor het in samenwerking met tanks aanvallend optreden (tegenaanvallen). Niettemin zal zij ook het gevecht uit steunpunten moeten kunnen voeren.

Tenslotte bezit de pantserinfanterie (mech) op elk niveau de mogelijkheid tot leiding van het gevecht op de voertuigen.

Pt 29 — Pantserinfanterie (mot) rijdt naar de plaats van actie en vecht te voet. Het te gebruiken gepantserde (wiel)voertuig is in de eerste plaats transportmiddel. Evenals de pantserinfanterie (mech) kan de pantserinfanterie (mot) — met in acht nemen van haar geringere terreinvaardigheid — radio-actief besmette gebieden doorschrijden, terwijl de pantsersering van het voertuig een zekere, zij het geringe, mate van bescherming biedt tegen eigen en vijandelijk tijdvuur. In het algemeen is zij geschikt voor het gevecht in en om statische opstellingen, voor het gevecht in waterrijk terrein, in bossen en om oorden en voor het gevecht bij nacht, i.c. daar waar het beweeglijk aspect van het moderne gevecht minder tot uiting kan komen. In de aanval is zij bijzonder geschikt voor — de gemechaniseerde troepen volgend — zuivering en consodilatie van het terrein, dan wel voor het gevecht daar waar terrein en/of vijand het optreden van gemechaniseerde infanterie te veel beperkingen opleggen. In de verdediging is zij zeer geschikt voor het uitvoeren van het meer statische element”.

Nog vermeldenswaard in deze afdeling is het nieuwe punt 57, luidende: „Infanteriepioniers behoren niet tot het wapen der genie. Het zijn gespecialiseerde infanteristen, die tot taak hebben nauw samen te werken met de tanks en met de gemechaniseerde of gemotoriseerde infanterie. Zij moeten bij voorkeur zijn uitgerust met gepantserde terrein(rups)voertuigen.”

AFDELING D. BEVELVOERING

De splitsing van de commandopost van een divisie in een G2/G3 deel (OPS I) en een G1/G4 deel (OPS II), zoals bij de parate troep reeds wordt toegepast, is thans door de gevechtshandleiding overgenomen.

b. Hoofdstuk III. Bijzondere aspecten van het gevecht

Hierin zijn enkele extra aspecten behandeld, kenmerkend voor het gevecht onder moderne omstandigheden.

De moderne gevechtsvoering wordt in de nieuwe gevechtshandleiding wel zeer in het bijzonder tot uiting gebracht in de thans aan dit hoofdstuk toegevoegde afdelingen E, F en G, waarvan de tekst als volgt luidt.

AFDELING E. BEWEEGLIJKHEID

Pt 106 — Hoe beweeglijker de middelen zijn, des te minder noodzaak er is ze statisch te doen blijven en aan vernietiging bloot te stellen. Mits de daarvoor nodige ruimte beschikbaar is, zal snel verspreiden mogelijk zijn, evenals snel concentreren. Een handzame organisatie, eenvoud in de bevelsstructuur en in de verzorging, mentale vlotheid en soepelheid, doch vóór alles mechanisatie en motorisatie van de middelen bevorderen de beweeglijkheid.

AFDELING F. VUURKRACHT

Pt 107 — Het moderne gevecht zal zich afspelen met relatief weinig troepen in relatief grote gebieden. Beweeglijke middelen kunnen grote ruimten domineren mits ook de vuurkracht van die middelen hoog is opgevoerd.

AFDELING G. AFWISSELENDE CENTRALISATIE EN DECENTRALISATIE VAN DE MIDDELEN EN VAN DE BEVELSVOERINGSBEVOEGDHEDEN

Pt 108 — Het beweeglijke karakter van het gevecht en het vaak verspreide optreden bemoeilijken dikwijls een gecentraliseerde bevelvoering. De grote ruimte waarin het gevecht wordt gevoerd noodzaakt vaak tot decentralisatie van de middelen en delegeren van bevoegdheden. Centrale planning vóór en centrale algemene leiding tijdens het gevecht blijven nodig, tenminste op het bevelsniveau dat beslist over de inzet van nucleaire wapens.

c. Hoofdstuk VII. De aanval

In dit hoofdstuk is nu ook het gezamenlijke optreden van tanks en gemechaniseerde infanterie, inherent aan de modernisering van onze troepen-eenheden, uiteengezet. Uiteraard zijn hier ook de aspecten behandeld, die betrekking hebben op de wijze, waarop het gevecht wordt gevoerd door

de met gepantserde gevechtsvoertuigen uitgeruste infanterie, „op het voertuig” (ook wel aangeduid als „opgezeten”) dan wel „te voet”. Voorts verdienen de volgende bijzondere punten nog de aandacht.

De nieuwe gevechtshandleiding maakt een duidelijke scheiding tussen de aanval op een niet of slecht voorbereide vijand en een, die zich ter dege ter verdediging heeft ingericht. Ook de oude kende dit verschil; het wordt thans meer geaccentueerd: de tekst drukt zich meer in imperatieve zin uit, met name ten aanzien van eerstgenoemd geval. Zij luidt: „De aanval op een niet of slecht voorbereide vijand *moet* (cursivering van auteurs) snel worden ingezet. Het gaat er allereerst om hem te verrassen en aan te grijpen terwijl hij nog in een staat van verminderde gevechtsgereedheid verkeert. Dit kan worden bereikt door uit de opmars rechtstreeks over te gaan tot de aanval, zonder dat tevoren het aanvalsechelon wordt gereed gesteld in uitgangsstellingen. Een dergelijke aanval biedt goede gelegenheid tot manoeuvre. De aanval op een ter verdediging ingericht gebied vereist zorgvuldig voorbereiding, daar de vijand dan een bepaald, mogelijk door hem zelf gekozen gebied gedurende enige tijd ter verdediging heeft kunnen inrichten.”

Belangrijk is ook het deel, dat een nauwe samenwerking tussen tanks en infanterie als een *conditio sine qua non* voorschrijft. Het luidt:

„Tijdens de uitvoering van de aanval moet worden gestreefd naar nauwe samenwerking tussen tanks en infanterie. Gebruik los van elkaar vermindert de gevechtswaarde van het totaal. Afhankelijk van de factoren die bepalend zijn voor de wijze van inzet van de middelen (opdracht, terrein, weer eigen en vijandelijk dispositief, moreel, tijd, ruimte) kunnen beide elementen naast elkaar, achter elkaar of wel convergerend aanvallen en/of kunnen door wederzijdse onderbevel stelling gemengde teams worden gevormd. Bij de aanval op vijandelijke veldversterkingen zal de met pioniers te versterken infanterie te voet als regel de spits moeten afbijten.”

Dan blijken de moderne ideeën omtrent de „aanvalsrichting” nogal af te wijken van de voormalige. De nieuwe tekst van punt 266 (oud punt 259) luidt namelijk:

„Bepalend voor de kracht waarmee de aanval wordt uitgevoerd, is — behalve beweeglijkheid, snelheid en *vuurkracht* (cursivering van auteurs) — ook de aanvalsrichting. Het zal echter meestal niet nodig zijn aan bataljons en grotere eenheden binnen hun aanvalsvakken tevens nog een aanvalsrichting op te geven.

Slechts in geval van noodzaak (aanvallen bij duisternis) wordt aan ondercommandanten nadrukkelijk de richting voorgeschreven”.

Hoewel de gevechtshandleiding thans zeer terecht de volle aandacht vestigt op het toegenomen belang van het vuur ten aanzien van de beweging, in geval van taktische kernwapens gebruik zou worden gemaakt, doet zij — even terecht — uitkomen, dat aan de beweging, welke door dit soort van vuursteun mogelijk wordt gemaakt, ook bij gebruik van gepantserde voertuigen, toch nog enige beperking kan worden opgelegd door optredende blijvende radio-activiteit. Pantsering biedt hiertegen bescherming, maar bij elke sterkte van radio-activiteit geen absolute. Indien door tank- en pantserinfanterie (mech) formaties het doorschrijden van door radio-activiteit besmet terrein niet kan worden vermeden, zal op zodanige afstand van het nulpunt worden opgetreden, dat de troepen zo min mogelijk aan radio-activiteit worden blootgesteld. Hierbij spelen de volgende factoren een rol:

- a. de mogelijke snelheid van doorschrijding;
- b. de reeds in voorgaande actie(s) ontvangen radio-activiteit.

Zodra evenwel het stralingseffect geen, of een te verwaarlozen invloed heeft, wordt het gezamenlijk optreden van tanks en gemechaniseerde infanterieformaties voornamelijk bepaald door het terrein en de afweerkracht van de vijand.

Uiteraard hebben ook de aanwijzingen voor het uitvoeren van de stormaanval veranderingen ondergaan, nu de gemechaniseerde infanterie is ingevoerd. De tekst van het oorspronkelijke punt 301 (thans punt 308) is daardoor geheel gewijzigd en het komt ons het beste voor haar hier letterlijk te laten volgen.

„a. Naarmate de aanval vordert, naderen de aanvallende veelal gemechaniseerde eenheden de vijand onder dekking van het vuur van de achterwaarts opgestelde steunende — en van de eigen wapens.

b. Zodra het steunende vuur gevaar gaat opleveren voor de eigen troepen, zal het volgens te voren vastgestelde regels worden verlegd, teneinde bijvoorbeeld in de diepte opgestelde vijandelijke vuurwapens te neutraliseren en verplaatsing van reserves te belemmeren.

Het tijdstip voor het verleggen van het steunende vuur kan door de commandanten van de aanvalseenheden worden bepaald, of door de voorste elementen daarvan met behulp van overeengekomen seinen worden aangegeven. Op het ogenblik dat de vuren worden verlegd, zullen de aanvallende eenheden het vuuroverwicht moeten behouden door sterk verhoogd vuur der eigen wapens, waarbij zij tevens versneld voorwaarts gaan. De aldus geproduceerde gecombineerde maximale vuur- en stootkracht van tanks en infanterie kunnen de laatste weerstand van de ver-

dediger breken en een veroveren van het doel mogelijk maken *zonder dat de infanterie de gevechtsvoertuigen verlaat* (cursivering door auteurs).

c. Er moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid, dat 's vijands afweerkracht op en in de directe omgeving van het doel te groot is om de beschreven vechtwijze van de aanvaller mogelijk te maken.

Met name in gevallen, dat de pantserbestrijdingsmiddelen van de verdediger niet afdoende blijken te zijn uitgeschakeld en hij zich in belangrijke mate van die middelen blijft bedienen, kan, voor zover door de infanterie van gevechtsvoertuigen wordt gebruik gemaakt, een versneld oprijden naar het doel niet verantwoord blijken te zijn. Alsdan zal de infanterie de gevechtsvoertuigen moeten verlaten, de stormaanval te voet moeten inzetten en het doel moeten veroveren met vuursteun van de boordwapens van de gevechtsvoertuigen en van de eveneens voorlopig achterblijvende tanks.

d. De afstand welke in voorkomend geval door de infanterie te voet zal moeten worden afgelegd, is moeilijk in meters uit te drukken. Het ogenblik van overgang tot het gevecht te voet kan worden bepaald door de commandanten van de voorste eenheden; het bevel dient te worden gegeven als door de activiteit van de pantsernabijbestrijdingsmiddelen van de verdediger de verliezen voor de aanvaller onaanvaardbaar zouden worden.”

d. *Hoofdstuk VIII. De verdediging*

In grotere mate dan reeds het geval was wordt de nadruk gelegd op de beweeglijke elementen van het verdedigend gevecht. Dit neemt echter niet weg dat — daar nog steeds wordt uitgegaan van het behoud van een gekozen dan wel ter verdediging opgedragen, duidelijk begrensd weerstandsgebied — ook het statische element in de vorm van steunpunten voorshands nog onmisbaar blijft. Het onderlinge samenspel van beweeglijke en statische elementen is nader uiteengezet. In direct verband hiermee zijn ook de tussenruimten en afstanden tussen steunpunten gezien.

Voor de volgende punten wordt thans nog de bijzondere aandacht gevraagd.

Pt 406

a. Het verdedigend gevecht speelt zich af in een duidelijk te begrenzen *weerstandsgebied*. Het behoud van dit weerstandsgebied, althans van de essentiële delen ervan is voor de verdediger van doorslaggevend belang.

b. Het weerstandsgebied moet worden *beveiligd*, tenminste in front en tegen luchtgevaar en als

geen sprake is van aanleuning, ook in de rug en op de flanken.

c. *Tegenaanvallen* moeten een grote plaats innemen in elk verdedigingssysteem en behoren te worden voorbereid, waarbij vernietiging van de in het weerstandsgebied doorgedrongen vijand op de voorgrond staat.

Pt 407

Met inachtneming van de doctrine kan het verdedigend gevecht op verschillende wijze worden gevoerd. Het zou onjuist zijn hiervoor vaste regels vast te stellen. Voor elk verdedigend gevecht moet de beoordeling van de toestand, i.c. overweging van de factoren opdracht, terrein, weer, eigen en vijandelijk dispositief, moreel, tijd en ruimte, concluderen tot de beste wijze van uitvoering.

Pt 408

De verdediging wordt gevoerd door een geëördineerd optreden van:

— *beweglijke elementen* met als opdracht het gevecht verdragend te voeren of/en aanvallend op te treden, doorgaans in het terrein tussen de steunpunten;

— *statische elementen*, bestaande uit troepen die primair worden belast met het verdedigen van steunpunten, die daarin moeten standhouden of na het bieden van beperkte weerstand moeten terugvallen op andere — ter verdediging voorbereide — locaties en die eventueel ook kunnen worden bestemd voor het deelnemen aan een offensieve actie.

Pt 409

De statische elementen baseren zich overwegend op de afweerkracht van de vuurwapens en op het benutten van de bescherming die het terrein kan bieden.

Pt 410

De beweglijke elementen baseren zich behalve op de afweerkracht van de vuurwapens op beweeglijk gebruik en stootkracht van de middelen.

Pt 411

Gezien de kenmerken van het moderne gevecht is het voor de verdediger van eminent belang te kunnen besluiten het gevecht overwegend beweeglijk te voeren *d.w.z. het accent te leggen op de beweglijke elementen*. Doch dit zullen de factoren die bepalend zijn voor de keuze van de vechtwijze, vervat in de beoordeling van de toestand en vóór alles de karakteristieken van de middelen, mogelijk moeten maken. Voorwaarden zijn dat over voldoende tanks en gemechaniseerde infanterie kan worden beschikt en dat

terreingesteldheid, steun van zware conventionele en nucleaire wapens en een voor de verdediger niet al te ongunstige krachtenverhouding in de lucht, het mogelijk maken deze efficiënt te gebruiken. Het streven van een verdediging met het accent op de beweglijke elementen is, de aanvaller reeds door het vóór het weerstandsgebied optredende verdragingschelon (beveiligende strijdmacht en voorposten) afbreuk te doen en hem in het weerstandsgebied door verrassend uitgevoerde tegenaanvallen te vernietigen of terug te werpen.

Pt 412

Ook de statische elementen moeten zeer actief optreden. Veelvuldig moet van opstellingen (steunpunten) worden gewisseld, een levendige patrouillegang moet worden onderhouden, offensieve acties op zeer beperkte schaal tot uitvoering worden gebracht.

Pt 413

Een overwegend beweeglijk gevoerde verdediging staat en valt echter met de slagkracht van de tegenaanvalsmiddelen, hetgeen inhoudt dat zij in al haar facetten, inclusief de inzet van nucleaire middelen, op het niveau van het bataljon voorschijns niet denkbaar is. De met nucleaire middelen uitgeruste brigade is het laagste echelon dat een verdediging nog beweeglijk kan voeren; zij is in staat zowel de onontbeerlijke steunpunten (statische elementen) te doen bezetten, als de nodige tegenaanvalskrachten aan te houden. Het bataljon kan een taktisch belangrijk deel van het weerstandsgebied verdedigen, met dien verstande dat het zich noodgedwongen ten aanzien van het offensieve optreden veelal ernstige beperkingen zal moeten opleggen.

Pt 414

De beoordeling van de toestand concludeert voor elke situatie tot de toe te passen mate van beweeglijkheid.

Uitermate belangrijk is ook dat thans duidelijk is gesteld, dat een tegenaanval in de toekomst vaak zal worden uitgevoerd, zonder dat de tegenaanvalstroepen nog eens opnieuw in uitgangsstellingen worden gereedgesteld. Volledigheids-halve moet hieraan worden toegevoegd, dat de handleiding het wél nodig acht dat, ingeval van gereedstelling van tegenaanvalstroepen, de uitvoering daarvan mogelijk moet zijn zonder dat de vijand die doorkruist.

De stelling, dat het voor het uitvoeren van een tegenaanval niet noodzakelijk is dat de vijand tevoren in zijn voorwaartse beweging is gestopt, is uiteraard onveranderd gehandhaafd.

In Afdeling D van dit hoofdstuk, getiteld „De

verdediging voortaan, desondanks, gegrond op op het gebruik van atoomwapens", wordt die verdediging voortaan, desondanks, gegrond op het wederzijds bezit van deze wapens en hun inzetmiddelen. Zeer terecht merkt de handleiding op, dat deze aanwezigheid alléén reeds noopt tot het nemen van de nodige afweermaatregelen, zoals verspreiding en beweeglijkheid, zodat hiermee het tot nu toe onder deze afdeling geaccepteerde „compacte" verdedigingspatroon met een vrijwel aaneengesloten vuurfront (in casu de verdediging op een smaller front) voor goed naar het verleden is verwezen. In Afdeling E; „Het legerkorps in de verdediging" is hiermee rekening gehouden; bovendien is hier een afzonderlijke paragraaf opgenomen, die handelt over de verdediging op een breed front.

e. Hoofdstuk X. Riviergevechten

AFDELING C. RIVIERVERDEDIGING

Daar hierin sprake was van de begrippen „direct" en „indirect" zijn deze vervallen. Ze waren misleidend en in zekere zin zelfs onjuist. De organisatie van de rivierverdediging is meer concreet uiteengezet dan vroeger het geval was.

f. Bijlagen

De daarin voorkomende schetsen zijn vervallen verklaard. Nader zal worden beslist in hoeverre, te zijner tijd, herziene schetsen in het voorschrift zullen worden opgenomen.

Tot zover de meest belangrijke opmerkingen ten aanzien van de 2e opgave tot wijziging van de gevechtshandleiding. Met de voltooiing van deze 1e fase zal de tekst zodanig zijn dat troepen en staven zich in voldoende mate kunnen voorbereiden op de wijze van tactiek, waarmee zij in de naaste toekomst zullen worden geconfronteerd; met name nadat tot invoering van het bij de huidige organisatie behorende gemechaniseerde materieel zal zijn overgegaan. Daar het de nodige tijd zal vergen, vooraleer de voorschriften op lager niveau aan deze wijziging zijn aangepast, is hier beslist geen sprake van „voorbarigheid". Men houde zich intussen voor ogen dat naleving bij de voorlopig nog geldende stand van wapening en uitrusting van onze parate eenheden in de praktijk nog niet onmiddellijk geheel mogelijk is.

Niettemin dient er reeds aanstonds naar te worden gestreefd de opleiding van staven en troepen in de geest van het voorschrift te doen plaatsvinden, aangezien een zekere aanpassing van denkwijze en mentaliteit nodig zal zijn en het verleden heeft geleerd, dat dit tijd kost.

Een overeenkomstige gedachtengang, als bij de 2e wijziging is gevolgd, zal ook worden aan-

gehouden bij de verdere bewerking van enkele nog niet veranderde afdelingen. Een en ander zal in de volgende (3e) opgave tot wijziging worden opgenomen. Het gaat hier om de afdelingen „Indien geen of weinig kans bestaat op het gebruik van atoomwapens", in de hoofdstukken „Aanval", „Achterwaartse verplaatsingen" en „Riviergevechten".

Nadrukkelijk moge nogmaals worden gesteld, dat thans ook de grote invloed van het vuur (in casu van de tactische kernwapens) op de verschillende vormen van het gevecht in het voorschrift tot uiting is gebracht.

Thans rest nog na te gaan, hoe in de volgende moderniseringsfasen zal worden gehandeld met het verder aanpassen van het voorschrift.

2. Tweede fase (voltooid in de loop van 1961)

In verband met de korte termijn, waarin de eerste fase moest worden beëindigd, moesten noodgedwongen enkele onderwerpen voor bewerking naar de tweede fase worden verschoven. Daartoe behoort dan in de eerste plaats de bewerking van de afdelingen, waarover aan het slot van vorig punt sprake was. Uitgifte van de daarin vermelde 3e opgave tot wijziging zal zo snel mogelijk en afzonderlijk geschieden.

Voorts zal in deze fase worden bezien in hoeverre de tekst van de gevechtshandleiding nog meer moet worden aangepast aan de invloed, die kan uitgaan van chemische strijdmiddelen op de verschillende vormen van het gevecht. Ook de organisatievormen en -systemen, betrekking hebbende op de nucleaire waarschuwing en alarmering, zullen in het voorschrift tot uitdrukking moeten komen, gezien de overwegende invloed van blijvende radio-activiteit op het tactische optreden.

Tenslotte zal — en dat is in deze fase nog wel het voornaamste — worden nagegaan in hoeverre de stof alsnog aanvulling of weer wijziging behoeft aan de hand van:

- ervaringen bij oefeningen of anderszins, opgedaan bij het 1e Legerkorps;
- ervaringen, opgedaan bij bezoeken aan buitenlandse oefeningen, demonstraties en inrichtingen;
- studies van werkcommissies;
- oefeningen met leerlingen van de Hogere Krijgsschool, waarbij zowel het tactisch optreden met inachtneming van de 2e wijziging, alsook de nieuwe organisaties worden gehanteerd.

3. Derde fase (1962 en volgende jaren)

Dit is een studieperiode, waarin de invloed op de tactiek wordt nagegaan van de zich steeds evoluerende middelen voor de gevechtsvoering. Eventuele integratie van wapens en diensten op brigadeniveau en eventuele overgang op andere

organisaties (Landcent) met beperking tot twee soorten brigades, te weten de pantserbrigade en de infanteriebrigade, alsmede het probleem van de „span control” (5, 4 of 3 indeling bijvoorbeeld) zijn hiervan enige aspecten, waarmee niet wordt gezegd, dat juist deze zich zullen voordoen.

4. Vierde fase (1965?—1970?)

In direct verband met de vorige fase past ver-

volgens het beeld van het eventueel geheel wegvallen van het divisieniveau tussen brigade en legerkorps. De brigade zou dan *geheel zelfstandig* zijn, te weten op het gebied van de manoeuvrelementen, de logistiek en de nucleaire en niet-nucleaire vuren.

In een dergelijk geval zou een volledige herziening van de gevechtshandleiding noodzakelijk worden.

Nieuwe uitgave

EN MORGEN DE HELE WERELD. De Duitse stormloop tegen het Westen in de lente en zomer 1940, door L. J. Hartog, 324 blz., geïll. Uitg.: Van Holkema & Warendorf N.V., Amsterdam, 1960. Prijs: f 9,90.

In dit vlot geschreven relaas over de gebeurtenissen in West-Europa van de lente en de zomer van 1940, en dat — gezien de vier bladzijden geraadpleegde literatuur — door een grondige studie is voorafgegaan, beziet de auteur de militaire wapenfeiten grotendeels tegen de achtergrond van de politieke ontwikkeling van die dagen. Generaal mr. H. J. Kruls vestigt hierop in zijn inleiding in het bijzonder de aandacht. Een ogenblikkelijk gevolg hiervan is, dat het boek meer geschikt is voor het „grote publiek” dan *speciaal* voor de beroepsmilitair, ook al kan het voor deze beslist geen kwaad, dat hij eens dieper doordringt in het gebied van de politieke overwegingen, die tot militaire operaties kunnen leiden. Dit boek geeft hem hiervoor de volle gelegenheid, temeer ook aangezien zaken worden onthuld, die in grote kring tot nu toe niet bekend waren. Wij doelen hier dan niet zozeer op binnenlandse als wel op buitenlandse ontwikkelingen. De goede zijde van de schrijver is vooral ook, dat hij kans heeft gezien in het geheel van maatregelen en tegenmaatregelen, van beslissingen en tegenbeslissingen, het zo noodzakelijke verband tot uiting te doen komen. Ondanks het feit, dat de markt de laatste tijd met oorlogsboeken van allerlei soort is overstroomd, wordt kennis van deze nieuwe publikatie aanbevolen.

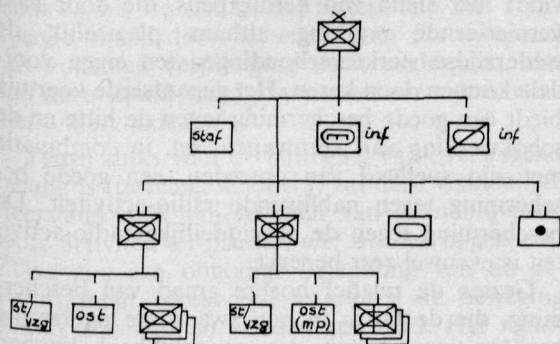
v.H.

Enkele denkbeelden over het optreden van de infanterie in de pantserinfanteriebrigade bij de aanval en de tegenaanval onder nucleaire omstandigheden

door L. SCHOTHORST, *Majoor der Infanterie*

Inleiding

Bij deze beschouwingen wordt uitgegaan van een pantserinfanteriebrigade met een samenstelling voor wat betreft de tactische onderdelen als in afb. 1 weergegeven.

Afb. 1 Samenstelling pantserinfanteriebrigade

De gedachten die aan deze organisatie ten grondslag liggen zijn de volgende. Door het toemenen van de vuurkracht, in het bijzonder door atoomwapens, is een vergaande pantsering en mechanisatie nodig om, naast de vuurkracht, de beweging, die van beslissende betekenis is, te kunnen blijven uitvoeren. Zulks geldt niet alleen voor het aanvallend, maar ook voor het verdedigend en vertragend gevecht.

Mechanisatie van de elementen, die de beweging uitvoeren (tanks en infanterie) dan wel tactisch en technisch mogelijk maken (artillerie en genie), waarborgt het beweeglijk optreden door het terrein. Pantsering biedt deze elementen een goede bescherming tegen de hitte en drukwerking van kernwapens alsmede, in combinatie met haar snelheid van optreden, een hoge mate van bescherming tegen nablijvende radio-activiteit.

Bij het uitvoeren van de beweging zijn de tanks, gezien hun beweeglijkheid, vuurkracht, pantsering en stootkracht, van doorslaggevende betekenis. Het beweeglijk optreden van tanks kan evenwel worden beperkt door het terrein en door het optreden van de vijand. Voor het optreden van tanks zal derhalve dát terrein worden gekozen, dat zich in zijn algemeenheid daartoe leent. Zulks sluit niet uit, dat zich plaatselijk en tijdelijk omstandigheden kunnen voordoen (gedurende de

nacht, in oorden en bossen) die het beweeglijk optreden beperken en de kwetsbaarheid dermate verhogen, dat de tanks de nabijbeveiliging van infanterie behoeven. In deze functie vervult de infanterie de rol van een zuiver steunend wapen.

De vijand zal, al of niet met de hulp van het in het terrein aanwezige, dan wel daarin aangebrachte hindernissen, trachten het beweeglijk optreden van de tanks te beperken, hetgeen de kwetsbaarheid van dit wapen evenredig verhoogt. Tanks zullen onder deze omstandigheden niet altijd in staat zijn om deze vijandelijke weerstanden en hindernissen te overwinnen, dat wil zeggen op eigen kracht haar beweeglijkheid te onderhouden, ook niet met steun van vuurorganen (kernwapens). Hiervoor is een wapen met een veelzijdiger bewapening, een veelzijdiger terreinvaardigheid en over meer mankracht beschikkend, nodig. De infanterie in deze rol optredend — de pantserinfanterie — vormt als wapen een component van de slagkracht van gepantserde formaties, waarvan de andere component het tankwapen is.

Het optreden van deze infanterie in deze rol is derhalve primair; daarnaast zal zij haar andere taak, de nabijbeveiliging van tanks, ook tijdens een beweeglijk optreden, tot uitvoering brengen. Het optreden van de pantserinfanterie, zal in haar primaire rol zodanig moeten zijn, dat zij meewerkt het beweeglijk karakter, het optreden van gepantserde formaties eigen, te onderhouden. Dit betekent dat zij niet alleen over een gepantserd en gemechaniseerd voertuig dient te beschikken dat haar in staat stelt de tanks overal te volgen, maar dat zich tevens ertoe leent het gevecht beweeglijk, *dat wil zeggen, in het voertuig gezeten*, te voeren.

Is een beweeglijke vechtwijze met het voertuig, gezien de aard van het terrein en 's vijands weerstand, niet mogelijk, dan zal de pantserinfanterie, gesteund door de tanks (nu in de rol van steunend wapen), de boordwapens van haar gevechtsvoertuig, organieke en steunende vuurorganen, geheel dan wel ten dele te voet 's vijands weerstand opruimen.

Is eenmaal het punt bereikt waarop de beweging ophoudt, dan moet de pantserinfanterie in staat zijn het bereikte doel te consolideren tot de

aankomst van andere, hoofdzakelijk voor dit doel bestemde, te voet vechtende, infanterie. De laatste dient gemotoriseerd te zijn om zo snel mogelijk te kunnen worden aangetrokken, waarbij haar voertuig aan bepaalde eisen van terreinvaardigheid buiten de wegen moet voldoen en daarnaast enige pantserbescherming moet bezitten om, door de combinatie van pantsering en snelheid, terrein met een toelaatbare graad van radio-activiteit te kunnen doorschrijden.

De gemotoriseerde infanterie is dan ook uiterst met wielvoertuigen, hetgeen gezien de geringere graad van pantsering en de geringere eisen van terreinvaardigheid technisch mogelijk is en derhalve de voorkeur verdient, omdat daarmee de nadelen van mechanisatie — een tot wielvoertuigen verhoudingsgewijze geringe actieradius met daarenboven een veeleisend onderhoud en groter brandstofverbruik — worden ondervangen.

De gemotoriseerde infanterie zal ook worden gebruikt voor het zuiveren van gebieden, waarin de vijand door het eigen vuur (kernwapens) werd uitgeschakeld, hetgeen tevens bijzondere eisen aan haar beschermende kleding zal stellen. Zij zal verder kunnen worden ingezet in voorste lijn, in oorden, in bossen en ander voor het gemechaniseerd optreden minder geschikt terrein, wanneer aan dergelijke terreindelen niet kan worden voorbijgegaan. Zij zal, te voet vechtende, zich hierdoor een weg banen, daarbij gesteund door de tanks, indien nodig door gemechaniseerde infanterie (hoofdzakelijk te voet) en door de ter beschikking staande organieke en steunende vuurorganen.

Hiermee zijn dus de twee verschijningsvormen van de infanterie in de pantserinfanteriebrigade onderkend, de pantserinfanterie en de gemotoriseerde infanterie, waarvan kan worden gezegd dat:

— *de pantserinfanterie* is bestemd voor de samenwerking met tanks, hetgeen een offensief optreden inhoudt, ook in gevechten met een verdedigend dan wel een verdragend karakter, waarbij zij met de tanks het beweeglijk element vormt. Alleen bij uitzondering, dan wel tijdelijk, zal de pantserinfanterie een statische rol spelen, dan wel het gevecht te voet voeren;

— *de gemotoriseerde infanterie* is bestemd om de formaties van pantserinfanterie en tanks te volgen, teneinde het door deze gewonnen terrein te zuiveren en te consolideren. Zij kan, gesteund door deze formaties en andere wapens, beperkt offensief optreden, daar waar het terrein alleen een optreden te voet toelaat. In gevechten met een verdedigend dan wel een verdragend karakter vormt zij het statische element, waarbij het terrein haar dekking verschaft en haar strijd verlicht.

Het optreden van de pantserinfanterie

Zoals reeds werd uiteengezet is de pantserinfanterie voornamelijk bestemd voor samenwerking met de tanks. De kracht van beide wapens ligt daarbij in een gemeenschappelijk elkaar aanvullend, offensief optreden, mogelijk gemaakt door het vuur, waar onder begrepen kernwapens.

De verdere aandacht zal worden bepaald tot deze functie, waaraan de pantserinfanterie zijn ontstaan dankt. Op mogelijke nevenfuncties zal niet nader worden ingegaan.

Het offensief optreden met steun van kernwapens

Een offensief optreden kan, gezien de sterkte en uitrusting van de vijand, alleen dan met uitzicht op succes geschieden, wanneer zulks plaatsvindt met steun van kernwapens, die door haar vernietigende werking althans plaatselijk de wederzijdse sterkteverhoudingen ten eigen voordele kunnen doen keren. Het gepantserde voertuig biedt een goede bescherming tegen de hitte en de schokwerking van kernwapens en, in combinatie met zijn snelheid van optreden, een goede bescherming tegen nablijvende radio-activiteit. De bescherming tegen de onmiddellijke radio-activiteit is evenwel zeer beperkt.

Gezien de relatief hogere graad van bescherming, die de tanks in hun zwaardere pantsering bezitten, zou hierin een mogelijkheid kunnen schuilen voor een gescheiden optreden. Zulks dient evenwel als uitzondering te worden beschouwd. Het gaat immers vóór alles erom, de beweging, mogelijk gemaakt door het vuur, uit te voeren. Deze beweging kan door tanks alleen op de duur niet worden onderhouden, zoals historisch is gebleken en ook in de toekomst zal blijken.

Het toekomstbeeld zal zeker aanvankelijk worden bepaald door een aanvallende tegenstander op zich verdedigende en voor de tegenaanval gereedgestelde eigen troepen. Met een plaatselijk doordringen van de vijand dient daarbij rekening te worden gehouden. De doorgedrongen vijand zal met vuur (kernwapens) moeten worden vernietigd. Door in de diepte opgestelde tegenaanvalsreserves zullen verloren gegane delen van het weerstandsgebied, die voor het voortzetten van de strijd van onmisbaar belang zijn, weer in het eigen bezit moeten worden gesteld. De vernietiging van de vijand tot de hoogst bereikbare graad door het vuur (kernwapens) is hierbij voorwaarde, anders zal het zich weer in bezit stellen van het verloren gegane terrein, gezien de beperkte beschikbare tegenaanvalsreserve, moeilijk uitvoerbaar zijn.

Maar ook wanneer de mogelijkheid voor een algemeen offensief optreden aan eigen zijde is gekomen, zal de vernietiging van de vijand door vuur van overwegend belang blijven en nood-

zakelijk zijn om een snelle uitvoering van de beslissende bewegingen mogelijk te maken.

De vijand zal zich aan ons voordoen als een zich door het terrein bewegende, dan wel zich daarin tijdelijk vastgezet hebbende macht, met daarachter reserves, naar omvang en plaats minder bekend. De vernietiging van de zich aan ons voordoende vijand behoort tot de mogelijkheden, op voorwaarde dat aan de verkenningsfunctie een hoge waarde wordt toegekend. De hoogst mogelijke graad van vernietiging van de naar plaats en omvang minder bekende vijandelijke troepen (reserves) is alleen te bereiken door een *veelheid* aan kernwapens, in te zetten vóór de aanvang van de beweging op *vermoede* vijandelijke opstellingen. Wat betreft het uitvoeren van deze beweging dient te worden gesteld, dat zij eerst mogelijk is, als de zich in het terrein aan ons voordoende vijand door het eigen vuur (kernwapens) een zodanige vernietiging heeft ondergaan, dat van deze vijand weinig weerstand meer kan worden ondervonden.

Tenzij zulks voor de beweging van overwegend belang is (terreingesteldheid) zal deze vijandelijke weerstand, ook om redenen van de nablijvende radio-activiteit ter plaatse, *niet* worden opgezocht. Zulks zou een onnodige verspilling van de gevechtskracht betekenen, waardoor de beweging slechts zou kunnen worden geschaad. Het rechtstreekse doordringen in het gebied van 's vijands reserves zal de verrassing verhogen en de offensieve kracht bewaren van de voor de beweging ingezette troepen, welke kracht nodig zal zijn om de lokaal nog aanwezige, de beweging belemmerende vijandelijke elementen te overwinnen.

Aangenomen moet immers worden dat, gezien de veelheid van de voor de vernietiging van deze troepen, ingezette kernwapens wel de totale sterkteverhouding in het eigen voordeel kunnen wijzigen, maar niet de totale vernietiging van 's vijands reserves zullen kunnen bewerken, omdat deze verspreid zullen zijn opgesteld en beweeglijk zullen worden gehouden. Deze vijandelijke formaties moeten, wanneer zij worden ontmoet, door een gezamenlijk optreden van de tanks en gepantserde infanterie met steun van ter beschikking staande vuurorganen, worden overwonnen.

Plaatselijk treden derhalve dezelfde omstandigheden op als waaronder tanks en gepantserde infanterie ook in het niet-nucleaire tijdperk zouden optreden, met dien verstande dat, wanneer onder invloed van nablijvende radio-activiteit moet worden opgetreden en het doorschrijden van met radio-activiteit besmet terrein *niet* kan worden vermeden, de afstand, waarop de gemengde tank/pantserinfanterie formaties van het nulpunt zullen optreden, mede worden bepaald door:

1. de mogelijke snelheid van doorschrijden van dit terrein;
2. de reeds in voorgaande acties ontvangen, dan wel naar verwachting nog te ontvangen hoeveelheid radio-activiteit.

Het stralingseffect heeft derhalve als regel op de *samenwerking* tussen tanks en gepantserde infanterie geen directe invloed.

De samenwerking van gepantserde infanterie en tanks, gezien in het licht van het gebruik van kernwapens

Het gebruik van kernwapens maakt, gezien de geldende krachtsverhoudingen en gezien de alles vernietigende werking van deze wapens, de manoeuvre ondergeschikt aan het vuur. Het vuur dient de vernietiging van de vijand te bewerkstelligen; door de beweging worden daarna objecten van beslissende betekenis bereikt. Zulks houdt in, dat bij het *uitvoeren* van de beweging nimmer de *vernietiging* van de plaatselijke tegenstander mag worden gezien als doel, doch slechts als middel om de voorgenomen beweging te kunnen uitvoeren. Wanneer plaatselijk het overwinnen van de ondervonden weerstand zou gaan ten koste van de beschikbare krachten, moet het gevecht door de betrokken formatie zodanig worden gevoerd, dat de mogelijkheid wordt geopend voor de vernietiging van de ondervonden vijandelijke weerstand door inzet van kernwapens. In dat geval zal de *beweging* worden onderhouden door te manoeuvreren met een *andere* formatie, hetgeen alleen mogelijk is wanneer het echelon, dat de beweging uitvoert, in de diepte is gegroepeerd.

Het is de taak van de hogere commandant het optreden van de onder zijn bevel staande gemengde gepantserde formaties op elkaar af te stemmen, ter bereiking van het gegeven doel. Niet het afzonderlijk optreden van deze formaties, maar de onderlinge samenhang in hun optreden is bepalend voor het succes.

De formaties die de beweging uitvoeren, moeten in beginsel bestaan uit aan elkaar gelijkwaardige elementen tanks en pantserinfanterie. Een van huis uit eenzijdige samenstelling van deze formaties, hetzij infanteriezwaar hetzij tankzwaar, veronderstelt voorkennis van de te ontmoeten tegenstander, zowel ten aanzien van zijn samenstelling en sterkte, als van de plaats of het terrein waarin hij optreedt of zal optreden. Is deze kennis aanwezig, dan is het in beginsel onjuist wanneer ze dient als basis voor het samenstellen van de juiste eigen formatie. Zij dient dan te worden aangewend om deze „bekende” vijand met eigen vuurorganen (kernwapens) tot in de hoogst mogelijke graad te vernietigen. De formaties, die de beweging uitvoeren, moeten — zoals eerder gezegd — de resten van deze vijand vermijden en

zo snel mogelijk in de diepte door stoten, om intact gebleven weerstanden, gevormd door de naar plaats en omvang „minder bekende” vijand, te overwinnen. Deze eigen formaties kunnen beter van een uitgebalanceerde, neutrale samenstelling zijn, aangezien zij een naar sterkte en samenstelling onbekende tegenstander, onder van te voren niet te voorziene omstandigheden, zullen moeten kunnen uitschakelen.

Om aan vernietiging door 's vijands kernwapens te ontkomen, moet de uit tanks en pantserinfanterie bestaande formatie zodanig zijn, dat een beweeglijk optreden in de ruimte mogelijk is, maar zij moet daarnaast een zodanige slagkracht hebben, dat de vijand zelfstandig kan worden overwonnen, dan wel dat hij kan worden gebonden totdat vernietiging door eigen kernwapens mogelijk is.

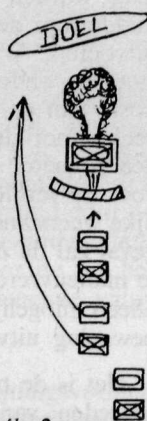
Uit het bovenstaande volgt dat het echelon, dat de beweging uitvoert, dient te bestaan uit een aantal verspreid optredende, in de diepte gegroepede formaties, elk bestaande uit gelijkwaardige elementen tanks en pantserinfanterie. Bij het stoten op vijand zal een dergelijke formatie deze, door een elkaar aanvullend optreden van tanks en gepantserde infanterie, overwinnen, dan wel — wanneer zulks niet mogelijk blijkt — hem zodanig binden, dat uitschakeling door eigen kernwapens mogelijk wordt, waarbij de beweging naar het doel door een andere, overeenkomstig geformeerde formatie wordt doorgezet (zie afb. 2).

Van een langzaam opbouwen van een zwaartepunt om met sterkere krachten de ondervonden weerstand te vernietigen kan geen sprake meer zijn. *Zulks zou een massering betekenen van eigen krachten onder min of meer statische omstandigheden, hetgeen de vijand de kans zou bieden deze met kernwapens uit te schakelen.*

Bij de keuze van het terrein zal gelden, dat de beweging moet worden uitgevoerd door terrein dat zich voor het optreden van gepantserde formaties het best leent.

Voor het offensief optreden van gepantserde formaties met steun van kernwapens kunnen, concluderend, de volgende beginselen worden opgesteld.

1. Het vuur (kernwapens) vernietigt de bekende vijand en de naar plaats en omvang minder bekende vijand in die mate, dat de beweging kan worden uitgevoerd.
2. De beweging wordt uitgevoerd door tanks, in samenwerking met pantserinfanterie, in voor gepantserde formaties geschikt terrein.

Afb. 2

3. Voor het uitvoeren van de beweging zullen door de tanks en de pantserinfanterie in beginsel formaties worden gevormd, bestaande uit aan elkaar gelijkwaardige elementen tanks en pantserinfanterie, waarbij de grootte van deze formaties mede wordt bepaald door de noodzaak van spreiding in verband met het vijandelijk atoomgevaar.

4. De pantserinfanterie dient onder alle omstandigheden met de tanks ter plaatse te zijn en rukt derhalve op binnen de tankformatie, aangezien de tanks de beweging in beginsel zullen leiden. Wanneer het terreinbeeld plaatselijk voor het optreden van tanks ongunstig wordt, dan wel wanneer het optreden van de vijand daartoe dwingt, wisselen de componenten en dan gaat de pantserinfanterie voorop, gesteund door de tanks.

5. Indien de beweging van de tanks door vijandelijk ingrijpen wordt gestopt en de pantserinfanterie haar moet overnemen, moet deze daartoe in staat worden gesteld door het tankvuur, gevoegd bij de overige vuursteun.

6. De pantserinfanterie zal, wanneer zij voor het overwinnen van de beweging belemmerende vijandelijke weerstanden moeten worden ingezet, een „opgezeten” vechtwijze toepassen om het beweeglijk karakter van het gezamenlijk optreden te onderhouden, waarbij zij wordt gesteund door de tanks. Omgekeerd zal de pantserinfanterie de tanks bij hun optreden de nodige nabijbeveiliging verschaffen, in het bijzonder in voor tanks minder gunstig terrein en bij duisternis.

7. Wanneer het doel van de beweging is bereikt, zal de pantserinfanterie het doel zuiveren en dit doel tot de aankomst van de gemotoriseerde infanterie consolideren.

8. Het echelon, dat de beweging uitvoert, dient in de diepte te zijn gegroeped. De onderlinge samenhang in het optreden van de tot dit echelon behorende formaties is de voorwaarde voor succes. Hierbij is het plaatselijk vernietigen van de tegenstander door deze formaties ondergeschikt aan het doorvoeren van de beweging. Deze vernietiging dient waar mogelijk door een aanvullend gebruik van kernwapens te worden bereikt.

Het optreden van het pantserinfanteriebataljon van de pantserinfanteriebrigade in samenwerking met het tankbataljon van deze brigade bij de aanval en de tegenaanval

Algemeen

Het pantserinfanteriebataljon, in samenwerking met het tankbataljon, vormt de slagkracht nodig om de beweging uit te voeren. De door beide bataljons gevormde slagkracht is evenwel beperkt. Deze slagkracht van de brigade kan, de organisatie en bewapening van de vijand mede in aanmerking genomen, onder meer worden gebruikt voor:

— het als reserve, met steun van kernwapens.

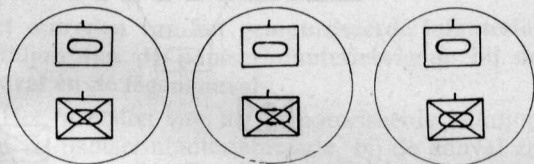
uitvoeren van tegenaanvallen op een in het weerstandsgebied doorgedrongen tegenstander, ten einde deze het bezit van dit weerstandsgebied, dan wel delen daarvan, te ontzeggen;

— het met steun van kernwapens uitvoeren van aanvallen op beperkte schaal.

Gelet op de beginselen, neergelegd in de voorafgaande beschouwingen, dient deze slagkracht in beginsel te worden opgebouwd uit gemengde formaties, bestaande uit aan elkaar gelijkwaardige elementen tanks en gepantserde infanterie. De tanks in deze formaties zullen daarbij voorop gaan, met de gepantserde infanterie binnen de tankformatie zodanig gegroepeerd, dat zij, wanneer het terrein dan wel het optreden van de vijand daartoe aanleiding geeft, de beweging zonder deze te onderbreken, kunnen overnemen. De grootte van de onder gemengde formaties wordt mede bepaald door de noodzaak van spreiding in verband met het vijandelijk atoomgevaar.

Gelet op het bovenstaande zal eerst de formatie, bestaande uit een tankeskradon en een pantserinfanteriecompagnie, in beschouwing worden genomen.

De organisatie van het tankbataljon en het pantserinfanteriebataljon maken het mogelijk dat in de brigade drie van deze groeperingen worden geformeerd (zie afb. 3).

Afb. 3 Drie groeperingen ook bestaande uit een tankeskradon en een pantserinfanteriecompagnie

De drie formaties kunnen respectievelijk worden gecommandeerd door:

- de bataljonscommandant van het tankbataljon;
- de bataljonscommandant van het pantserinfanteriebataljon;
- de plaatsvervangend commandant van het pantserinfanteriebataljon of het tankbataljon waarmee dan in de organisatie van de bataljonsstaven rekening zou moeten worden gehouden.

Het op deze wijze verdelen van de slagkracht van de brigade over drie ondergroeperingen, geeft de mogelijkheid tot voldoende spreiding en verleent de brigadecommandant gelijkwaardige reserves, waarmee hij het gevecht kan beïnvloeden.

De formaties zullen, naast de compagnie en het eskradon, tevens vuursteun- en tankbestrijdingsmiddelen omvatten. Zij vormen elk een uitgebalanceerd geheel, bestaande uit een tank-

element, een pantserinfanterie-element, een vuursteunelement en een tankbestrijdingselement. De commandant is de teamleider, wiens eerste taak het is onderlinge samenwerking tussen de samenstellende componenten van zijn team te verzekeren en op elkaar af te stemmen. De twee componenten die de beweging uitvoeren, het tankeskradon en de pantserinfanteriecompagnie, treden onder hun eigen commandant op. Bij dit optreden worden de voor deze wapens geldende specifieke wapentechnische en taktische regelen toegepast. Hiervoor zijn genoemde ondercommandanten verantwoordelijk. Het elkaar aanvullend optreden is niet in de eerste plaats een zaak van commandoverhoudingen, maar veeleer een tijdens de opleidingsperiode ontwikkelde wijze van samenwerking, die automatisch dient te verlopen, onder directie van de gezamenlijke teamcommandant, die daarbij nog de componenten vuursteun en tankbestrijding incorporeert tot een volkomen op elkaar afgestemd geheel.

Naast de mogelijkheid tot teamvorming op het eskradon/compagniesniveau blijft de mogelijkheid tot teamvorming op hoger of lager niveau. Op bataljonsniveau zou dit echter een massering van twee bataljons betekenen, hetgeen zó in strijd is met de noodzaak van spreiding in verband met 's vijands atoomwapens, dat hieraan zonder meer kan worden voorbijgegaan. In pelotonsverband komen de specifieke wapen-taktische en technische karakteristieken niet meer tot uiting; deze onderdelen dienen daarom meer als samenstellende componenten te worden gezien van het gevechtselement bij uitstrek, de compagnie en het eskradon.

Samenstelling en optreden van het gevechtsteam

De wijze, waarop het aldus gevormde team dient op te treden ligt op het terrein van de gevechtsexercitie. Het tankeskradon zal daarbij de eigenschappen van het tankwapen tot uiting brengen. De pantserinfanteriecompagnie moet het wapeneigen van dit wapen waar maken. Een elkaar aanvullend optreden is voorwaarde voor het doorvoeren van de beweging, welke beweging in haar algemeenheid mogelijk moet zijn door toepassing van het vuur (kernwapens) in de hand van de hogere commandant.

Voor het opruimen van de beweging belemmerende, resterende vijandelijke weerstand die, zoals reeds werd aangetoond, meer intact zal zijn naarmate dieper in het door de vijand bezette gebied wordt doorgedrongen, moet het team op vuursteun kunnen rekenen, die bij voorkeur in staat moet zijn taktische atoomprojectielen van klein kaliber te verschieten, wanneer niet kan worden volstaan met krombaanvuur van zwaar kaliber. Het gaat hier om het vernietigen van

weerstand in het terrein, mogelijk van een vijand die, gedwongen tot het verlaten van zijn gepantserde voertuigen, zich daarin heeft vastgezet. Hier geldt ook voor de vijand dat het terrein méér dan een vervanger is van het beschermend pantser, daar waar de beweging noodgedwongen ophoudt.

Voor het snel overwinnen van dergelijke verticaal gedekte tegenstanders is, naast de steun van vuurorganen van hoger niveau, tevens een eigen krombaanvuurelement voor nabijsteun nodig, dat derhalve eveneens gemechaniseerd en gepantserd moet zijn om, onder dezelfde omstandigheden en in hetzelfde terrein als de de beweging uitvoerende elementen, te kunnen optreden. Dit krombaanvuurelement vindt gestalte in een gemechaniseerd peloton zware mortieren per gevechtsteam, hetgeen dus neerkomt op totaal drie pelotons, te verenigen als specifiek infanteriewapen in een mortiercompagnie op bataljonsniveau, een zuiver vuursteunelement. Deze compagnie zal volgens de leidende beginselen, uiteraard waar mogelijk, optreden als vuureenheid in algemene steun van de drie teams.

Daarnaast dient de mogelijkheid aanwezig te zijn tot splitsing in drie pelotons, elk in staat een team met vuur te steunen.

Naast dit de beweging bevorderend vuursteunelement dient in het team nog een element te worden opgenomen om de de beweging-belemmerende vijandelijke weerstand uit te schakelen waartoe deze vuursteunelementen niet in staat zijn, in casu het nog overgebleven vijandelijke pantser, dat niet direct, maar zijdelings de beweging zou kunnen beïnvloeden. Zou voor deze pantserbestrijding, van het begin af, een deel van de eigen tanks worden bestemd, dus in de rol van tankjager, dan gaat zulks ten koste van de eigen beweging.

Het antwoord ligt in een extra tankbestrijdingselement, dat tijdens de beweging naar alle zijden waakzaam moet zijn om de tanks in staat te stellen zich in beginsel te bepalen tot het uitvoeren van de beweging. Dit tankbestrijdingselement dient, wat betreft terreinvaardigheid en pantsersing, gelijkwaardig te zijn aan vijandelijke tanks en deze in pantserdoorborend vermogen te overtreffen. Indeling van een peloton van deze tankjagers per gevechtsteam wordt nodig geacht. Naar bovenstaande inzichten gegroepeerd zal het gevechtsteam er derhalve uitzien als weergegeven in afb. 4.

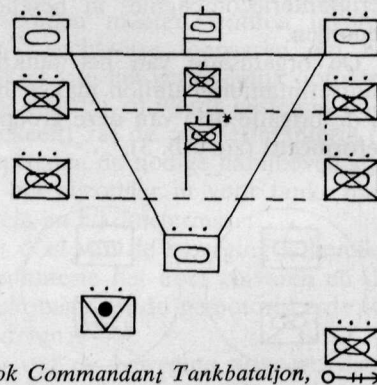
Dit team zal volgens een bepaalde gevechtsdrill optreden, teneinde een snelle tactische uitvoering van de verleende opdracht te waarborgen. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de tanks vooropgaan in terrein, dat gunstig is voor het optreden van gepantserde

Afb. 4 De samenstelling van het gevechtsteam

formaties. Een mogelijk voorbeeld van een dergelijk optreden is het volgende.

Het tankeskadron valt aan met twee pelotons vóór, gevolgd door de pantserinfanteriecompagnie waarvan wordt aangenomen, dat ze uit 4 pelotons van gelijke samenstelling bestaat. Deze compagnie treedt daarbij op, met twee pelotons achter elk tankpeloton, zodat de compagnie één tactisch geheel blijft vormen. Het derde peloton tanks volgt op een tactische sprong achter de voorste tankpelotons, daarmee één tactisch geheel vormend onder de eskadronscommandant. Gegroepeerd naar achteren en naar die zijde waar de grootste dreiging van een vijandelijk optreden met tanks bestaat, volgt het tankbestrijdingspeloton, gevolgd door het gemechaniseerde peloton zware mortieren. Het geheel onder leiding van de teamcommandant, die zich steeds dáár ophoudt waar hij het beste het optreden van zijn bewegingselementen, het vuursteunelement en de tankbestrijdingsmiddelen op elkaar kan afstemmen (zie afb. 5).

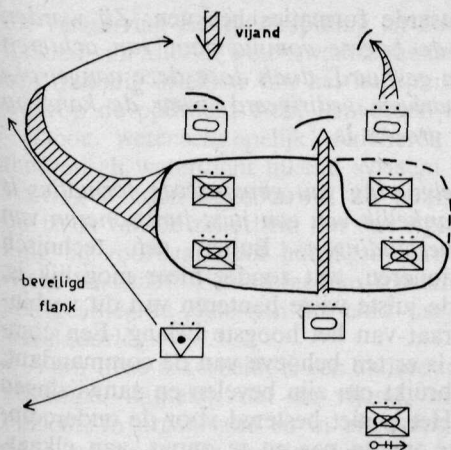
Afb. 5 *Kan ook Commandant Tankbataljon, plv.-commandant Pantserinfanteriebrigade of plv.-Commandant Tankbataljon zijn

Bij het stoten op vijand door één of beide voorpelotons, zal de eskadronscommandant deze weerstand, in eerste instantie, door vuur en beweging binnen zijn eskadron, mogelijk door het inzetten van zijn reserve, trachten te overwinnen.

Blijkt zulks niet mogelijk, of is te voorzien dat voor het overwinnen van de weerstand de pantserinfanterie moet worden ingezet, dan werkt pantserinfanteriecompagnie zich onder bescherming van de tanks en met steun van de zware mortieren en andere beschikbare vuursteun naar voren, bij voorkeur op een flank, daarbij het terrein tot het uiterste uitbuitend. Daarna wordt de stormaanval in linieformatie „opgezeten” ingezet.

De aanval kan, gezien de vijandelijke weerstand, door de compagnie als geheel geschieden, zo nodig onder aderlating van één peloton voor nabijbeveiliging van de tanks (zie afb. 6).

In voor tanks minder gunstig terrein gaan de pantserinfanteriepelotons in beginsel „opgezeten” voorop, zoals aangegeven in afb. 7. Het optreden

Afb. 6

van deze pelotons wordt gedekt door de tankpelotons, waarbij elk pantserinfanteriepeloton voorwaarts gaat onder uitbuiting van het terrein. Zodra dit terrein is gezuiverd of vrij van vijand is bevonden, worden de tanks aangetrokken om de voortdurende steun daarvan te verzekeren. Hierbij treedt het tankeskadron in eigen verband weer met vuur en beweging op (zie afb. 7). Zodra het terreinbeeld daartoe aanleiding geeft, gaan de tanks weer voorop, op de wijze zoals eerder werd aangegeven in afb. 5.

Het optreden van het gemotoriseerde infanteriebataljon van de pantserinfanteriebrigade bij de aanval en de tegenaanval

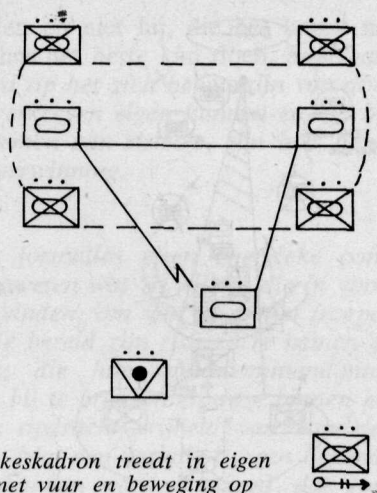
Het optreden van het gemotoriseerde bataljon van de pantserinfanteriebrigade, bij de aanval en de tegenaanval, dient te worden gezien in nauwe samenhang met het optreden van de gepantserde delen van deze brigade: het tankbataljon en het pantserinfanteriebataljon.

In het licht van het eerder geschetste optreden van de tanks en de pantserinfanterie vallen aan de gemotoriseerde infanterie de volgende taken toe.

1. Het volgen van de door de gepantserde formaties gevolgde as van beweging voor het consolideren, dan wel in staat van verdediging brengen van de door deze formatie genomen terreindelen, waarvan het bezit van beslissende betekenis moet worden geacht.
2. Het bij uitzondering doorvoeren van de beweging, wanneer zulks door de gepantserde formaties, gezien de toestand van het terrein, niet mogelijk is.
3. Het zuiveren van het eens door de vijand bezette gebied.

Hieruit volgt, dat het gemotoriseerde bataljon bij de aanval en de tegenaanval in twee echelons zal optreden, te weten:

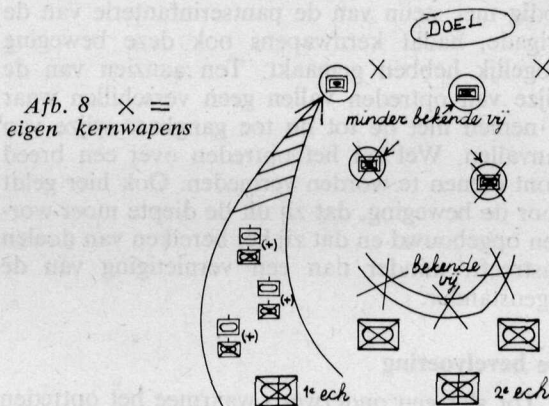
— een echelon, dat de tank/pantserinfanterie-

Afb. 7 Het tankeskadron treedt in eigen verband weer met vuur en beweging op

formatie zal volgen en dat bestemd is voor het consolideren of in staat van verdediging brengen van de door deze formaties bereikte doelen; dan wel bij uitzondering de beweging zal doorvoeren door terrein, waarin het optreden van de gepantserde formaties niet goed mogelijk is, zulks uiteraard met steun van deze formaties.

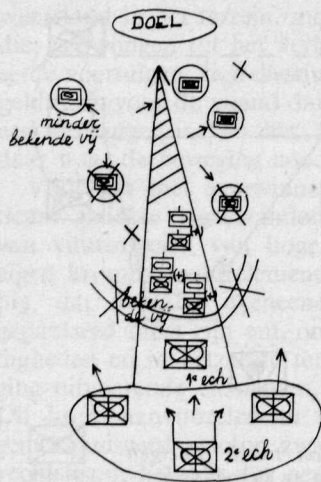
— een tweede echelon, belast met de zuivering van het overige door de vijand bezette gebied (zie afb. 8).

Afb. 8 $\times =$ eigen kernwapens

Ook wanneer de beweging door het eens door de vijand bezette gebied mocht voeren, in plaats van daaromheen, zal het eerste echelon van de gemotoriseerde infanterie de gepantserde formaties in beginsel zonder meer volgen; het tweede echelon zal dit gebied zuiveren (zie afb. 9).

De wijze waarop het eerste echelon de door de gepantserde formaties bereikte doelen zal consolideren, zuiveren en in staat van verdediging brengen, wijkt niet af van de tot nu toe gangbare methodes. De gemotoriseerde infanterie zal daarbij voor het in (tijdelijke) staat van verdediging brengen van de in bezit genomen terreindelen in het bijzonder dienen te beschikken over een veelheid van antitankwapens. Het draadgeleide pro-

Afb. 9 × =
eigen kernwapens

jectiel, uitgevoerd als frontlijnwapen, kan hier goede diensten bewijzen, omdat het qua afmetingen en gewicht in de kleinste steunpunten kan worden opgeborgen. Het spreekt vanzelf dat het gemotoriseerde bataljon daarnaast over aanvullende antitankmiddelen, in het bijzonder voor de nabijbestrijding, dient te beschikken.

Wanneer de gemotoriseerde infanterie, bij uitzondering, onder omstandigheden zoals reeds werden vermeld, in voorste lijn moet aanvallen, zal zulks geschieden met steun van de tanks, zo nodig met steun van de pantserinfanterie van de brigade, nadat kernwapens ook deze beweging mogelijk hebben gemaakt. Ten aanzien van de wijze van optreden vallen geen verschillen waar te nemen met de tot nu toe gangbare wijze van aanvallen. Wel zal het optreden over een breed front dienen te worden vermeden. Ook hier geldt voor de beweging, dat zij uit de diepte moet worden opgebouwd en dat zij het bereiken van doelen nastreeft, minder dan een vernietiging van de tegenstander.

De bevelvoering

Tot slot een onderwerp waarmee het optreden van gemechaniseerde formaties staat of valt: *de bevelvoering*.

De wijze, waarop gepantserde formaties moeten worden geleid, kan wellicht aan de hand van het volgende voorbeeld worden geïllustreerd. In de afgelopen oorlog stuurde de commandant van een pantserbataljon een verkenningspatrouille onder een officier vooruit om, alvorens door te stoten, na te gaan of een wat verder gelegen oord door de vijand was bezet. Deze patrouille trof in dat oord de eigen brigadecommandant aan, die vol ongeduld de komst van zijn bataljon stond af te wachten, om ter plaatse onmiddellijk aanwijzingen te kunnen geven voor een verder optreden.

In dit voorbeeld ligt de wijze van bevelvoering

van gepantserde formaties besloten. Zij worden niet door de hogere commandant van achteren naar voren gestuurd, doch door deze aangetrokken en daarheen gedirigeerd, waar de kans op succes het grootst is.

De bevelvoering van gepantserde formaties is geheel afhankelijk van een juist functioneren van de radioverbindingen. Buiten een technisch juist functioneren, wat zonder meer mogelijk is, is het op de juiste wijze hanteren van dit verbindingssysteem van het hoogste belang. Een commandonet is er ten behoeve van de commandant, die het gebruikt om zijn bevelen en aanwijzingen te geven. Het is niet bestemd voor de ondercommandanten om, te pas en te onpas, aan elkaar, aan de staf of wie dan ook „belangrijke” gegevens te spuien.

Een vergelijking met de vredesdienst kan wellicht verhelderend werken. Men betreedt ook daar het bureau van zijn commandant niet anders, dan wanneer men is geroepen of wanneer daartoe direct aanleiding bestaat. Het betreden van het bureau bij afwezigheid van de commandant kan alleen maar goed zijn in zeer bijzondere gevallen. Zo ook met radioverbindingen; deze zijn er voor de commandant. De ondercommandanten gebruiken deze verbinding alleen, wanneer zulks wordt gevraagd of wanneer daarvoor directe aanleiding bestaat in verband met de bevelvoering.

Men luistert, gereed om de nieuwe opdracht te aanvaarden en uit te voeren.

De wijze waarop de commandant van zijn verbindingen gebruik dient te maken, de wijze van bevelvoering over de radio, eist een bijzondere oefening. Korthed, duidelijkheid, bondigheid en gericht op de uitvoering van de opdracht zijn hier alles-overheersend. Herhalingen zijn uit de boze. Voor het geven van bevelen en aanwijzingen moet een standaardmethode worden ontwikkeld. Deze wijze van bevelvoering, ook al wordt ze begrepen, kan alleen maar eigen gemaakt worden door oefening, door het op elkaar afstemmen van de persoonlijkheid van de commandant en die van zijn ondercommandanten. Meer dan ooit geldt hier dat de laatsten in de geest van hun commandant moeten weten te werken, een geest die ze dienen te ervaren door oefeningen, een geest die zichzelf voortdurend corrigeert, zijn bevelstechniek bijschaaft en vervolmaakt. Het is niemand gegeven zonder oefening gepantserde formaties op voorbeeldige wijze te leiden.

Het spreekt vanzelf, dat de volmaakte stafhandelingen, die tot nu toe werden gevolgd, niet meer tot hun recht komen. Gelukkig, zou hieraan kunnen worden toegevoegd, want met onze zin voor detail leidde deze theoretische volmaakte procedure, volgehouden tot op het laagste niveau,

tot verstarring en tijdverspilling en door het vermelden van allerlei wetenswaardigheden, vaak tot een onnodig afleiden van het kernpunt: de wijze waarop de opdracht dient te worden uitgevoerd.

Door wetenschappelijk redeneren kan een theoretisch waterdicht lijkend systeem van bevelvoering worden opgebouwd, als zulks geschiedt op basis van de zekerheid dat een eigen overwinning bij voorbaat door het eigen materieel overwicht vaststaat. Een dergelijke toestand bestond aan geallieerde zijde aan het eind van de tweede wereldoorlog.

Voor deze zekerheid, is een andere in de plaats gekomen, namelijk dat de vijand, in materieel opzicht, in organisatie en in uitrusting tenminste onze gelijke is. De huidige toestand kan op zijn gunstigst worden vergeleken met twee schermers die, wat betreft uitrusting en bewapening, gelijkwaardig zijn, maar waarvan hij wint die het *snelst*

weet te handelen en niet hij, die het langst nadenkt hoe hij het het *beste* kan doen. *Snel handelen, gebaseerd op het zich bewustzijn van door veel oefening verkregen eigen kunnen en het bewust durven nemen van risico's, zijn hier bepalend voor de overwinning.*

Gepantserde formaties eisen energieke commandanten, die weten wat zij willen; die in voorste lijn zijn te vinden, om van daar hun troepen te dirigeren; die bereid zijn risico's te nemen en te aanvaarden; die hun ondercommandanten initiatief weten bij te brengen en deze binnen het raam van hun opdracht vrijheid van handelen weten te geven. Met een variatie op een bekende uitspraak zou kunnen worden gezegd, dat voor hen, die op orders WACHTEN bij de gepantserde troepen geen plaats is.

Aanwijzingen voor medewerkers

Wij verzoeken U om Uw bijdragen in te leveren in enkelvoud, getypt met een marge van tenminste 3 cm, met dubbele spatie en voorzien van Uw naam, adres en evt. gironummer.

Voorts eventuele schetsen of tekeningen en foto's niet tussen de tekst aan te brengen, doch wel aan te geven, waar deze tussen die tekst moeten worden opgenomen.

Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij, in Oostindische inkt en op teken- of kalkeerpapier. Letters en cijfers moeten daarbij zo groot worden getekend, dat zij na verkleining duidelijk

leesbaar blijven. Daartoe moeten zij, na verkleining, nog tenminste 1 mm groot zijn. Men houde er daarbij rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel, bij reproductie, worden verkleind tot ten hoogste 15 cm breedte.

TOEVOEGING VAN SCHETSEN EN AFBEELDINGEN, RESPECTIEVELIJK FOTO'S, VERHOOGT DE AANTREKKELIJKHEID VAN UW ARTIKELEN TEN ZEEERSTE, VOORAL INDIEN ZIJ ORIGINEEL ZIJN.

Facuti

Pantsertroepen bij een niet-voorbereide tegenaanval

door C. ROS, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf

In de Militaire Spectator 129 (1960) (12) 477 werd een historisch voorbeeld gegeven van het optreden van Duitse gepantserde infanterie, in samenwerking met tanks en artillerie, tijdens de verdedigende gevechten die zich in 1943 aan het Russische zuidelijke frontgedeelte afspeelden. Ging het in dat voorbeeld meer om een tegenvoorbereidingsactie, in het volgende, eveneens historische, voorbeeld is het gevecht geschilderd van een niet-voorbereide tegenaanval door gepantserde strijdkrachten bij een diepe vijandelijke penetratie.

Algemene oorlogstoestand

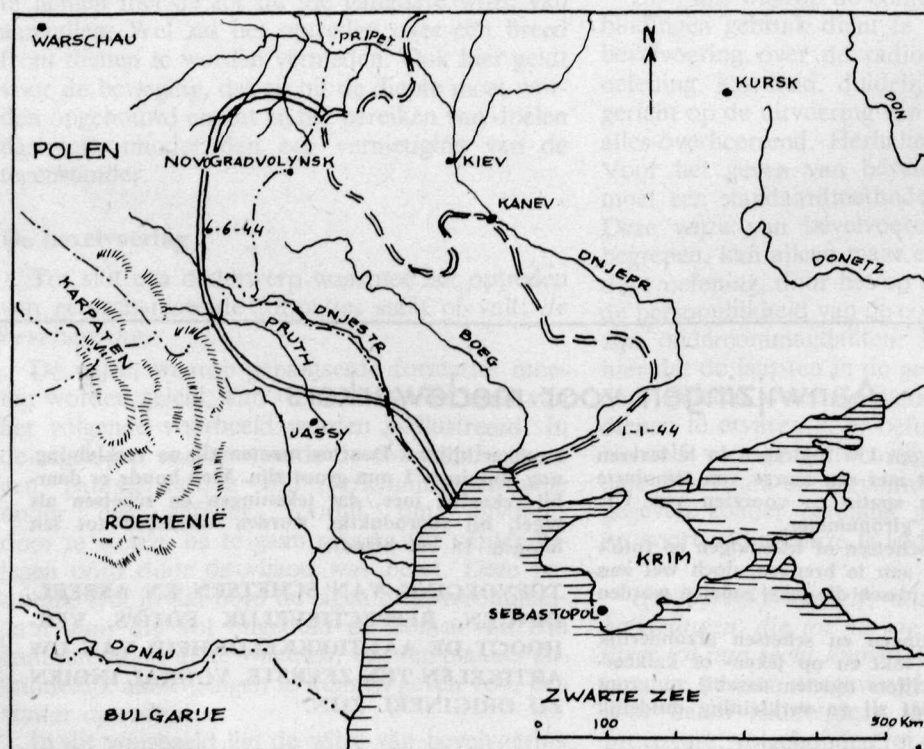
Begin 1944 hadden de zegevierende Russische legers hun non-stop offensief voortgezet. Half januari werd Leningrad ontzet, de Russische generaal Vatutin bereikte de Poolse grens bij Novogradvolynsk; in het zuiden werd het Duitse bruggehoofd bij Nicopol opgeruimd en de Russen veroverden de mangaanertsminen in de omgeving van deze stad.

In het voorjaar is de Krim in recordtijd bezet

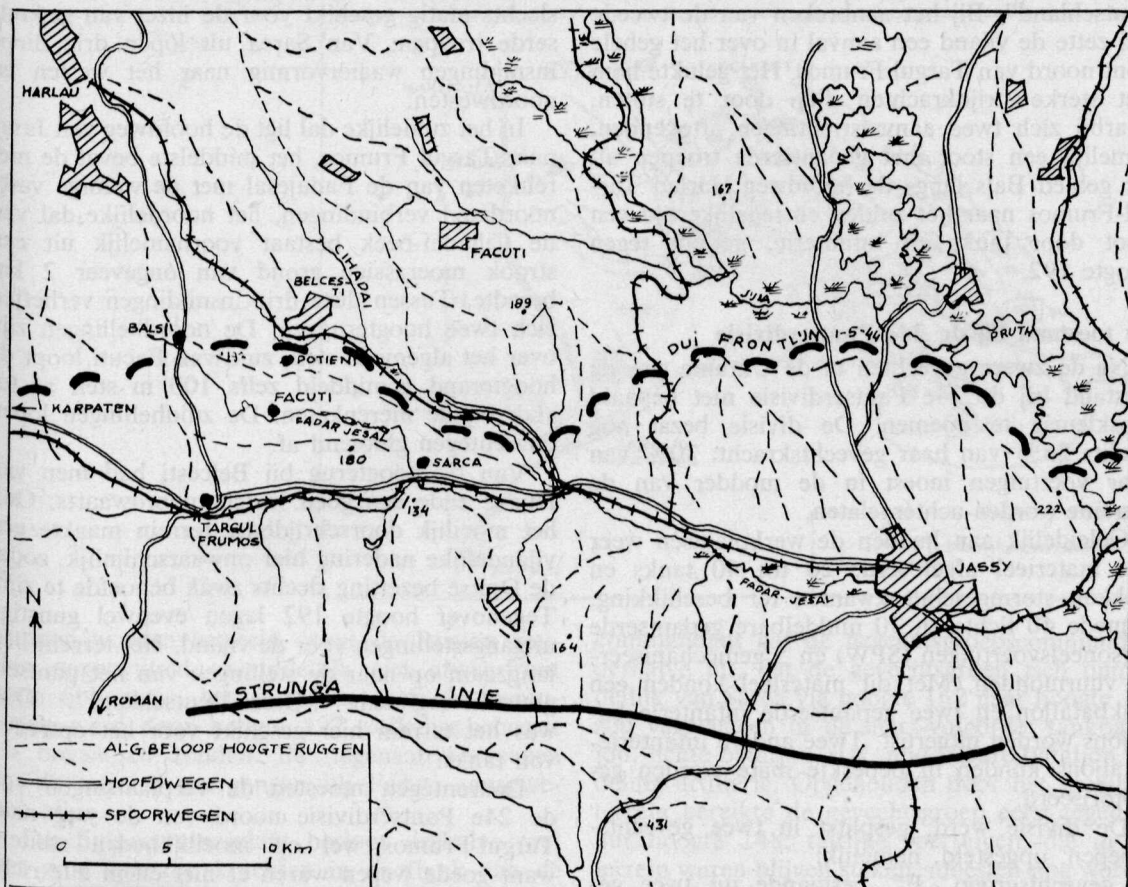
en zijn alle Duitse troepen uit de Ukraine verdreven.

Het 8e Duitse leger, deel uitmakend van de Armeegruppe Ukraine Süd onder generaal Friessner, heeft opdracht gekregen een nieuwe verdedigingsstelling in te richten tussen de Pruth en de Karpaten, om de toegangswegen naar de Donauvallei af te sluiten en de belangrijke brug over de Pruth bij Jassy in eigen hand te houden. Door de zware verliezen, die het 8e Leger bij Kanev heeft geleden, konden slechts moeizaam eenheden worden losgemaakt om met de inrichting van de nieuwe linie te beginnen. In de omgeving van Jassy bevonden zich slechts enkele Roemeense reserve- en veiligheidseenheden, die werkzaam waren aan de opbouw van de Strungalinie (zie afb. 1).

Door de verzorgingsmoeilijkheden, die de uitgerekte verbindingslijnen met zich brachten en door de uiterst slechte begaanbaarheid van de wegen in de Ukraine, konden de Russen niet snel genoeg profijt trekken van het feit, dat de provincies Bessarabië en Moldavië vrijwel van

Afb. 1

Afb. 2

troepen waren ontbloot en de passen in het Karpatengebergte zo goed als onbeschermd waren.

De Russische leiding had zich nu bepaald tot het overschrijden van de bovenloop van de Pruth en het veroveren van Jassy met de zich daar bevindende spoor- en verkeersbruggen.

Het terrein tussen de Karpaten en de Pruth wordt gekenmerkt door het dal van de rivier de Fadarjesal, die van west naar oost stroomt. Zuid van deze rivier bevindt zich een hooggelegen, bebost gebied, waarin slechts weinige noord-zuid verbindingen voorkomen. De belangrijkste zijn de wegen Husi-Jassy en Roman-Targul Frumos. Noord van de rivier is het hoge, spaarzaam begroeide gebied veelvuldig doorsneden en loopt noord van Jassy sterk af naar de rivier de Yijja. Deze doorsnedenheid van het terrein en de taaie, natte leemgrond bemoeilijkten zelfs het optreden van tanks (zie afb. 2).

Bijzondere oorlogstoestand

Begin maart had het Duitse LVII Pantserkorps, behorende tot het 8e Leger zich in de nieuwe lijn ter verdediging ingericht. Dit Pantserkorps had de beschikking over enkele zwakke Duitse en Roemeense divisies, alsmede over

de pantsergrenadierdivisie „Gross-Deutschland”. Zijn opdracht was het gebied noord en noordwest van Targul Frumos te verdedigen.

Het pantsergrenadier-regiment van de divisie „Gross-Deutschland” verdedigde het gebied Potieni-hoogte 192 in vrij gunstig, grotendeels vlak terrein. Het regiment had de opdracht om de overgangen over de merenketen van de Fadarjesal te beschermen. Twee bataljons waren daartoe in voorste lijn ingezet, het derde bataljon lag bij Facuti.

Tegenover de Duitsers bevond zich het Russische XVI Pantserkorps, deel uitmakend van het 2e Ukrainse Front onder generaal Malinovski.

De gehele maand april hadden de Russen al vele pogingen gedaan om het Duitse front noord en noordwest van Jassy te doorbreken, maar deze doorbraak-pogingen konden worden verijdeld, waarbij de 24e Pantserdivisie, die als legerreserve achter de rechtervleugel van het Duitse legerkorps was opgesteld, een belangrijke rol had gespeeld.

Op 30 april werd deze divisie verplaatst naar een gebied zuidoost van Sarca, met de algemene opdracht tegenaanvallen voor te bereiden in het vak van de Pantsergrenadierdivisie „Gross-

Deutschland". Bij het aanbreken van de tweede mei zette de vijand een aanval in over het gehele front noord van Targul Frumos. Het gelukte hem met sterke strijdkrachten diep door te stoten, waarbij zich twee aanvalsrichtingen aftekenden, namelijk een stoot met gepantserde troepen uit het gebied Bals langs de hoofdweg Harlau Targul-Frumos naar het zuiden en tegelijkertijd een stoot door tanks en infanterie, gericht tegen hoogte 192.

De toestand bij de 24e Pantserdivisie

Na de zware gevechten in de Oekraïne was de toestand bij de 24e Pantserdivisie niet bepaald rooskleurig te noemen. De divisie bezat nog slechts 25% van haar gevechtskracht; 70% van haar voertuigen moest in de modder van de Oekraïne worden achtergelaten.

Geleidelijk aan hadden de werkplaatsen weer wat materieel afgeleverd: 20 tot 40 tanks en stukken stormgeschut kwamen ter beschikking, alsmede 40 lichte en 30 middelbare gepantserde personeelsvoertuigen (SPW) en 5 gemechaniseerde vuurmonden. Met dit materieel konden een tankbataljon en twee gepantserde infanterie bataljons worden uitgerust. Twee andere infanterie bataljons konden in beperkte mate worden gemotoriseerd.

De divisie werd, gesplitst in twee gevechtsgroepen, opgesteld, namelijk:

— gevechtsgroep „E”, bestaande uit twee gemotoriseerde pantsergrenadiersbataljons en een gemotoriseerde afdeling artillerie;

— gevechtsgroep „W”, met als belangrijkste onderdelen een tankbataljon van twee compagnieën (totaal 14 tanks) en een compagnie stormgeschut; een pantsergrenadierbataljon op middelbare SPW's van twee compagnieën (totaal 18 SPW's) en een ondersteuningscompagnie; een pantsergrenadierbataljon op lichte SPW's van compagnieën (totaal 22 SPW's) en een ondersteuningscompagnie; een afdeling pantserartillerie van twee batterijen 150 mm houwitser.

De verbindingen waren juist toereikend voor het onderhouden van contact tussen de groepsstaven en de bataljons; verbindingen tussen bataljons en compagnieën bestonden slechts gedeeltelijk.

Het moreel van de troep, dat door de nederlaag in de Oekraïne sterk had geleden, was door de successen, die in de afgelopen maand konden worden geboekt, weer gestegen; ervaring, beweeglijkheid en kwaliteit aan eigen zijde gaven de troep het gevoel nog altijd superieur te zijn aan de Russische tegenstander.

Terrein en weer

Het terrein, waarin de 24e Pantserdivisie zou moeten optreden is sterk gecompartmenteerd en

slechts matig geschikt voor de inzet van gepantserde troepen. Van Sarca uit lopen drie diepe insnijdingen waaivormig naar het westen en noordwesten.

In het zuidelijke dal ligt de hoofdweg van Jassy naar Targul Frumos, het middelste bevat de merketen van de Fadajesal met de weinige vaste noordzuid verbindingen, het noordelijke dal van de Cihadai-beek bestaat voornamelijk uit een strook moerassige grond van ongeveer 2 km breedte. Tussen deze drie insnijdingen verheffen zich twee hoogteruggen. De noordhellingen zijn over het algemeen steil, zuid van Facuti loopt de hoogterand gemiddeld zelfs 100 m steil af tot vlak bij de merketen. De zuidhellingen lopen daarentegen glooiend af.

Van de hoogterug bij Belcesti had men van Duitse zijde een goed inzicht noordwaarts. Ook het moeilijk doorschrijdbare terrein maakte een vijandelijke nadering hier onwaarschijnlijk, zodat de Duitse bezetting slechts zwak behoefde te zijn. Tegenover hoogte 192 lagen evenwel gunstige uitgangsstellingen voor de vijand. Het terrein liep langzaam op naar de stellingen van het pantsergrenadierregiment „Gross-Deutschland”. Ook was het terrein hier geschikt voor het optreden van tanks.

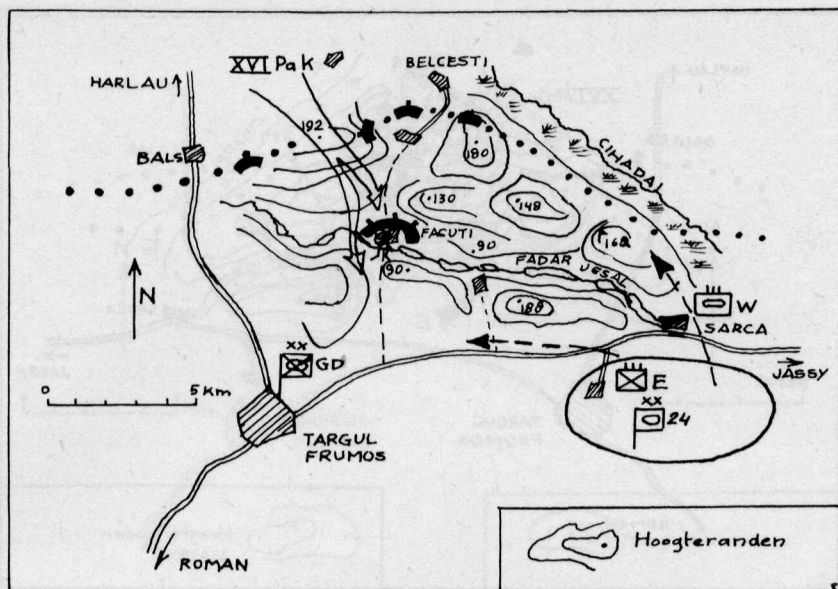
Daarentegen moesten de verplaatsingen van de 24e Pantserdivisie noord van de weg naar Targul-Frumos wel op moeilijkheden stuiten, want goede wegen waren er niet en in alle richtingen moesten verscheidene terreininzinkingen worden overschreden alvorens het vak van het pantsergrenadierregiment kon worden bereikt. Het gehele gebied was slechts sporadisch met kleine bossen bedekt en grotendeels ongecultiveerd. Door de aanhoudende regenval in de afgelopen dagen was de taaie leembodem zelfs voor rupsvoertuigen moeilijk begaanbaar.

Het besluit van commandant 24e Pantserdivisie

Bij het losbreken van de Russische aanval werd de 24e Pantserdivisie onder bevel gesteld van het LVII Pantserkorps.

In de ochtenduren kreeg de divisiecommandant het bevel om de, in het vak van het pantsergrenadierregiment „Gross-Deutschland”, doorgebroken vijand door een tegenaanval te vernietigen en de oude frontlijn te herstellen. De moeilijkheid, waarvoor de divisiecommandant stond was, of hij het gros van zijn divisie noord, dan wel zuid van de merketen moest inzetten. Bij een inzet noord, kon de vijand wellicht met zijn sterkere krachten de stellingtroepen volledig onder de voet lopen en de overgangsplaatsen bij Facuti veroveren om van daaruit in zuidelijke en zuidwestelijke richting door te stoten. Bij een inzet zuid, zou het twijfelachtig zijn of de oorspronkelijke frontlijn bij hoogte 192 wel zou

Afb. 3

kunnen worden hersteld, want de Russen zouden ongetwijfeld onmiddellijk een afweerfront gaan opbouwen, het gebied tot aan de merenketen werd door hoogte 192 volledig beheerst en bovendien zouden de tegenaanvalstroepen op de weinige overgangen bij Facuti aangewezen zijn.

De divisiecommandant besloot derhalve met het gros van zijn krachten in de flank van de binnendringende vijand te stoten en te verhinderen dat de vijand de beheersende hoogte 192 ter verdediging zou kunnen inrichten. Tegelijkertijd zouden sterke strijdkrachten trachten de doorgebroken vijand in de diepte op te vangen om Targul Frumos veilig te stellen. De divisie werd daarom gesplitst ingezet. De gemotoriseerde gevechtsgroep „E”, versterkt met onder meer het divisiegeniebataljon en gesteund door artillerie, moest langs de hoofdweg in westelijke richting oprukken om daarna, naar het noorden afbuigend, de merenketen west van Facuti te bereiken. De gepantserde gevechtsgroep „W” moest onmiddellijk uit het gebied bij Sarca noord van de merenketen doorstoten naar hoogte 192 (zie afb. 3).

Het besluit van de gevechtsgroepscommandant

Door het kortstondige verblijf van de 24e Pantserdivisie in het gebied, was de commandant van gevechtsgroep „W” niet in de gelegenheid geweest zijn aanvalsterrein op behoorlijke wijze te verkennen. Volgens inlichtingen was het terrein tot een hoogte 148 begaanbaar. De onzekere toestand deed de commandant besluiten zijn tankbataljon zo spoedig mogelijk te verplaatsen naar hoogte 148 om het terrein aldaar te bezetten, zodat hij van daar uit zijn tegenaanval zou kunnen lanceren. In het bevel aan zijn bataljons-

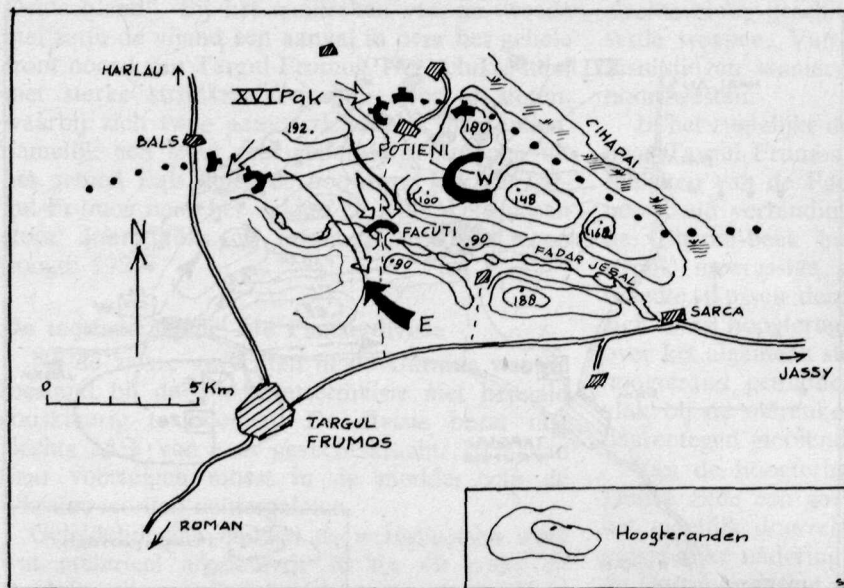
commandant gaf de gevechtsgroepscommandant derhalve uit, dat de gevechtsgroep zich onmiddellijk van Sarca via hoogte 162 naar hoogte 148 zou verplaatsen in de mars-volgorde: tankbataljon, lichte bataljon, staf, middelbare bataljon, afdeling artillerie. Ogehouden door het moeilijke terrein bereikte de gevechtsgroep eerst tegen elf uur hoogte 148; talrijke voertuigen, die in het terrein waren blijven steken, moesten nog worden aangetrokken.

Nu ontving de gevechtsgroepscommandant het volgende radiobericht van de divisie: „Vijandelijke infanterie heeft merenketen west van Facuti overschreden. Om Facuti wordt gevochten. Gevechtsgroep „E” valt uit het zuiden aan. Gevechtsgroep „W” voert opdracht zo snel mogelijk uit.”

Van de hoogte 148 had de gevechtsgroepscommandant nog geen inzicht in het gevechtsterrein. Rekening moest worden gehouden met het onverwacht opduiken van vijandelijke tanks. Daarom trof de gevechtsgroepscommandant ijlings de volgende maatregelen:

- een tankgroep kreeg opdracht zo snel mogelijk via hoogte 130 door te stoten in de richting Facuti om poolshoogte te nemen. De gevechtsgroepscommandant had een directe radioverbinding met deze groep;
- pantserafweergeschut werd in stelling gebracht om het gebied waar de gevechtsgroep verbleef, te beveiligen;
- de artillerie moest vuren voorbereiden op Facuti en op hoogte 192;
- het middelbare bataljon werd zo snel mogelijk aangetrokken en de gehele gevechtsgroep, verspreid, gereed-gehouden.

Reeds na korte tijd meldde de naar Facuti gezonden tankgroep: „Bij Facuti 30 tot 40 vijande-

Afb. 4

lijke tanks van onbekend type in gevecht met plaatselijke verdediging. Man tegen man gevechten in het dorp. Zuidwest hiervan vermoedelijk vijandelijke infanterie in opmars in zuidelijke richting. Zware gevechten bij hoogte 192. Geen eigen troepen waargenomen tussen Potieni en Facuti" (zie afb. 4).

De gevechtsgroepscommandant beoordeelde nu de toestand als volgt: „Vijandelijke gepantserde strijdkrachten zijn in gevecht bij Facuti om eigen verdediging aldaar uit te schakelen en overgangplaatsen te veroveren. Zij hebben mijn gevechtsgroep waarschijnlijk niet ontdekt en achten zich door de terreinconfiguratie op de flank voldoende beveiligd. Vooruitgeschoven infanterie-eenheden hebben de merenketen al overschreden. De tweede aanvalsgolf is nog met de eigen troepen in gevecht bij hoogte 192.

Wanneer mijn gevechtsgroep ver naar het noorden uitzwenkt, kan zij deze situatie uitbuiten en waarschijnlijk zonder veel moeilijkheden hoogte 192 in bezit nemen. Rekening moet echter worden gehouden met de mogelijkheid dat de sterkere vijandelijke pantserstrijdkrachten bij Facuti keer maken om op hun beurt mijn gevechtsgroep in de flank aan te vallen. Slechts door verrassend optreden kunnen deze vijandelijke strijdkrachten worden uitgeschakeld.

Tenslotte moet de vijand worden verhinderd bij hoogte 192 een pantserafweerfront op te bouwen, waardoor het herstellen van de oude frontlijn zeer zou worden bemoeilijkt. Derhalve moeten alle troepen, die niet nodig zijn voor de aanval in de richting Facuti, worden ingezet tegen hoogte 192 met de opdracht de vijand het aantrekken van zware wapens te beletten en de penetratie te helpen afgrendelen”.

De gevechtsgroepscommandant besloot de

gunstige toestand uit te buiten en de gepantserde vijand bij Facuti verrassend aan te grijpen. Hij bestemde hiervoor het tankbataljon, beveiligd door het lichte pantsergrenadierbataljon. Wegens de onoverzichtelijke toestand in en om Facuti kon de artillerie hier weinig uitrichten.

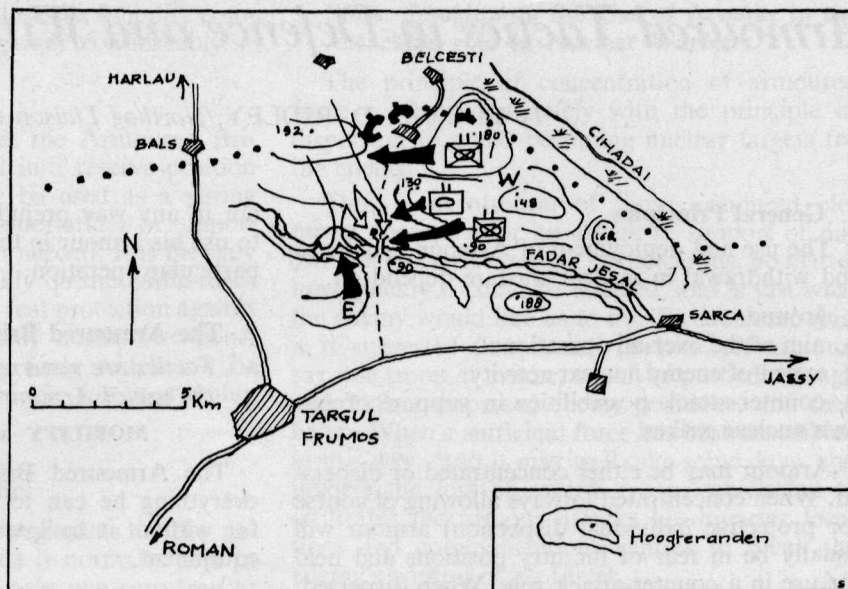
Ter uitvoering van zijn besluit, gaf de gevechtsgroepscommandant mondeling de volgende bevelen aan zijn ondercommandanten:

- de gevechtsgroep vernietigt de vijand bij Facuti;
- het tankbataljon valt verrassend in zuidwestelijke richting aan;
- het lichte bataljon steunt het tankbataljon, grijpt de vijandelijke infanterie bij Facuti aan en ontzet de daar vechtende eigen troepen;
- het middelbare bataljon rukt op naar het hoge gebied west van Potieni, beveiligt de rechterflank van de gevechtsgroep, neemt contact op met de eigen troepen in omgeving Potieni en richt zich ter verdediging in om uitbreiding van de penetratie en aantrekken van zware wapens naar hoogte 192 te verhinderen;
- de afdeling artillerie steunt het middelbare bataljon;
- ik bevind mij achter het tankbataljon.

Het gevecht om Facuti

Het tankbataljon rukte, met haar drie compagnieën in linie, op naar Facuti. Op gunstige schootsafstand gekomen, werden de vijandelijke tanks volkomen verrast door goedgericht vuur; binnen enkele minuten waren 11 Russische tanks in brand geschoten zonder dat zij ook maar enige tijd hadden gekregen om tegenmaatregelen te nemen. De rest van de tanks werd eveneens buiten werking gesteld of vernietigd door de pantsergrenadiers.

Afb. 5

Om dit succes uit te buiten was een compagnie van het lichte bataljon links uitgezwinkt naar het dal en had de vijandelijke infanterie in de rand van het plaatsje verrassend aangegrepen. Het gehele bataljon viel daarna, *opgezeten*, het plaatsje aan en vernietigde, na een kort gevecht, de vijandelijke infanterie aldaar. Intussen was het middelbare pantsergrenadierbataljon, *opgezeten*, tot aan de noord-zuid lopende hoogterand 1 km zuidwest van Potieni opgerukt. Daar had het verbinding opgenomen met de stelling-infanterie en aansluiting gezocht op de openliggende linkerflank van deze troepen.

Hierna ging het bataljon *opgezeten* voorwaarts en veroverde enkele zwakkere vijandelijke posities, vanwaar hoogte 192 kon worden overzien. Het gelukte nu, zodanig gemasseerd vuur van zware infanteriewapens en artillerie op de hoogte te leggen dat de vijand geen zware wapens kon aantrekken naar de hoogterand.

De gevechtsgroep stelde, na zuivering van Facuti, het tankbataljon op, onmiddellijk achter het zich in stelling bevindende middelbare bataljon. Door de vernietiging van de vijandelijke pantserspits en de afgrendeling van hoogte 192 kon tenslotte het gehele penetratiegebied van vijand worden gezuiverd en de oude frontlijn uiteindelijk worden hersteld.

Het duurde nog tot 20 augustus 1944 alvorens maarschalk Timoschenko met het 2e, 3e en 4e Ukrainse Legerfront een grootscheepse aanval inzette en de Duitse frontlijn ten noordwesten van Jassy doorbrak, waarmee de toegang tot de Donauvallei werd geforceerd (zie afb. 5).

Nabeschuiving

Het beschreven voorbeeld is kenmerkend voor de algemene wijze, waarop grotere Russische

aanvalsoperaties sedert 1943 verliepen. Ook hier waren de aanvalstroepen verdeeld in een „stootgroep”, het XVI Pantserkorps — dat, voor het eerst, hij deze aanval de Jozef Stalin I tank met 12.2 cm kanon gebruikte — en een „ondersteuningsgroep”, bestaande uit infanterie-eenheden.

Het voorbeeld geeft eveneens aan op welke wijze de Duitsers hun tegenaanvalstroepen inzetten in een beweeglijke verdediging en in het bijzonder de inzet van grotere gepantserde formaties.

Vertrouwdheid met het aanvalsterrein, alhoewel in dit geval slechts beperkt aanwezig, moet toch als voorwaarde worden gesteld voor een verantwoorde inzet van de tegenaanvalstroepen en om snel te kunnen reageren op gewijzigde omstandigheden bij de inzet van de tegenaanval. Tevens zal dit ertoe kunnen meewerken dat de tegenaanval verrassend kan worden ingezet, hetgeen vooral van belang is, wanneer zal moeten worden opgetreden tegen een sterkere vijand.

Leidde het Duitse optreden in de laatste wereldoorlog reeds tot tactische successen, zoveel te meer zal een dergelijk optreden moeten plaatsvinden in het beweeglijk gevoerde gevecht van de toekomst. Veelvuldig zullen zich situaties voordoen, waarin snelle aanpassing vereist is, indien de werkelijke toestand blijkt af te wijken van wat men bij de voorbereiding van de eigen tegenaanvallen had voorzien of aangenomen. Het gaat dan om de keuze van de juiste plaats en de juiste tijd. In de verdediging maakt de gemechaniseerde pantserinfanterie het mogelijk, om, in samenwerking met tanks en gesteund door alle wapens, beweeglijk op te treden en tijdig in te grijpen op de beslissende plaats.

Armoured Tactics in Defence and Withdrawal*

by Lt Col D. D. RIDLEY, Northag Liaison Officer with 1 (Neth) Corps

1. General Principles

The use and deployment of Armour in defence and withdrawal in nuclear warfare depend on

- a. ground;
- b. aim of the over-all operation;
- c. extent of enemy nuclear activity;
- d. counter-attack possibilities in support of our own nuclear strikes.

Armour may be either concentrated or dispersed. When concentrated (always allowing of course for protective individual dispersion) armour will usually be in rear of infantry positions and held for use in a counter-attack role. When dispersed, armour will be sited in defensive anti-tank positions, and must always be defended by infantry.

However used, there will almost always be some degree of co-operation necessary with infantry, which may on the lowest troop-to-platoon level or on the regiment-to-battalion or brigade level. Semi-permanent affiliations between armoured and infantry units and sub-units are usually made for reasons of training and morale, but this does

* Na de Amerikaanse en Duitse wijzen van optreden nu ook eens iets over de Britse. De aandacht wordt daarbij tevens gevestigd op het onontkoombare van een aanpassing van tactiek aan de beperkingen die door omstandigheden aan een ideaal organisatie moeten worden opgelegd! Red.

not in any way prejudice the commander's right to use his armour in the best way possible for any particular operation.

2. The Armoured Brigade Group in Defence

- a. *Tactics are governed by the main principle in the use of Armour, namely*

MOBILITY and FIRE-POWER.

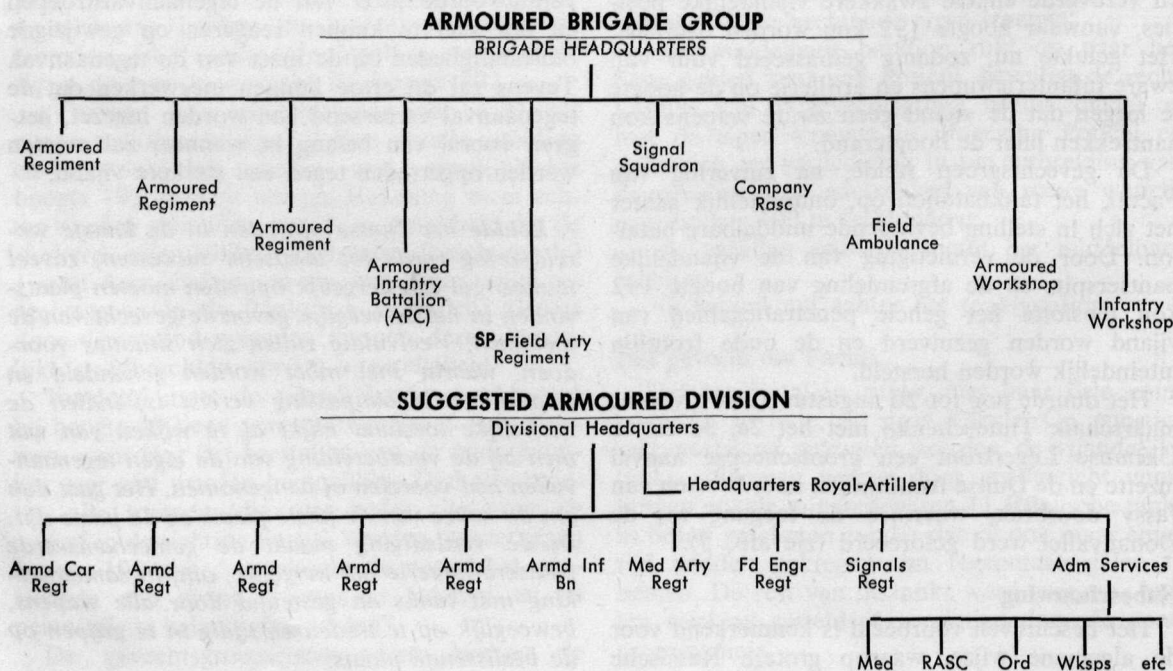
The Armoured Brigade Commander will do everything he can to avoid losing his mobility, for without it he loses all the advantages of his equipment.

- b. *Holding Ground*

Armour can hold ground when necessary, but for short periods only, and except in the last resort, only by day. Even in these circumstances it is most desirable to have infantry and artillery support. Armour can NOT hold ground by night and is wasted on such a task which it cannot perform effectively.

- c. *Anti-Tank Defence*

The Armoured Regiment may also be deployed in an anti-tank defensive role, but this is a most expensive way of dealing with enemy armour and is probably only considered because of a lack of alternative anti-tank defences. An Armoured

Regiment used in this way loses its mobility completely, and dilutes its firepower considerably.

d. *Mobile Reserve*

Thus, whenever possible, the Armoured Brigade will normally be sited in a reserve position in defence, so that it may be used as a strong mobile striking force for counter-attack or support quickly and where it is most needed. It is the only force which can move quickly on the battle-field, and the only force with any real protection against many of the effects of enemy nuclear weapons. Furthermore, it is the only force which can be taken out of operations quickly for re-grouping and use on fresh tasks.

3. Armoured Brigade Tactics

Of the three armoured regiments in the armoured brigade, one at least is normally held in reserve. Similarly, in most cases one squadron at least would be in reserve in each armoured regiment. One of the greatest features of the armoured brigade is its *flexibility* and all its training aims to bring out this feature. Thus there is no fixed system of deployment, which enables the armoured brigade commander to allot his regiments to tasks entirely in the way each new set of circumstances warrant. His real aim is to keep moving, and he will do everything he can to avoid losing momentum. It is therefore vital that he holds his reserves available for the right moment. Once his counter-attack has achieved its aim, infantry must take over the ground as quickly as possible to allow the armoured brigade to withdraw to its reserve area.

4. Co-operation between the Armoured Regiments and the Infantry Battalion (APC)

This again depends on the circumstances of the battle. Although each infantry company is affiliated to one armoured regiment, the Armoured Brigade Commander uses this APC battalion entirely as he sees fit. He may use the battalion as a single unit in one set of circumstances; at other times he may change companies around and, for instance, put two companies in support of one armoured regiment. At company level, he leaves deployment of platoons, etc. to the commander of the armoured regiment, but generally speaking, the armoured regiment's commander will do all he can to prevent splitting up into platoons. He is more likely to put the company on one task completely, and then afterwards re-allot them to further tasks.

Throughout armoured brigade deployment there is the strongest feeling that it is essential to maintain concentration so as to preserve maximum mobility and fire-power.

5. Some thoughts on the Use of Armour in the attacking role in Nuclear Warfare

The principle of concentration of armoured force conflicts completely with the principle of dispersion to avoid becoming nuclear targets for the enemy.

Thus, concentration of those armoured elements necessary for an attack in support of our own nuclear strikes would be dangerous, no matter how quickly it could be effected, and is just what the enemy would like us to do. To overcome this, it is suggested that "small packets" of armour, say one troop at a time, could be pushed through to infiltrate dispersed enemy positions, and then lie up. When a sufficient force has been assembled in this way, (and it may well take some days, and involve the loss of several troops which fail to infiltrate) the armour attacks headquarter locations and communications centres to break the enemy's control of his forces.

For tactics of this nature to be successful, we must have tank troops trained to work on their own for four or five days, and signal locating equipment to help in discovering headquarter and communication areas. We must also have first-class signal equipment and training to ensure the best control of our own armour when such a battle begins.

Following on from the above, it is felt that the conception of attack as a follow-up in great armoured strength in support of our own nuclear strike is not really practicable, because

- a. such a build-up of armour in any particular area will present a most desirable nuclear target to the enemy, and
- b. in the earlier stages, and it is always questionable whether in Nuclear Warfare there will be any *later* stages, it is unlikely that there will be sufficient armour available to provide the necessary strength.

6. Squadron Tactics

Since the squadron contains one troop of heavy gun tanks (CONQUERORS) and three medium gun tank troops (CENTURIONS) there are various combinations in which the four troops may be used, and many different thoughts amongst the Royal Armoured Corps on the problem.

The CONQUEROR troop has the advantage of better fire - power. Squadron tactics must therefore make the best use of this advantage. While in some cases it will be possible from the map to decide whether it is better to use the heavy gun troop on the right or on the left of the squadron front, frequently the tank battle is fought from crest to crest, and each phase of the battle needs different tactics. Thus the CONQUERORS used on

the right in the first phase may be needed on the left on the second phase.

So it is, therefore, that in current tactics the four troops of the squadron are used together, in any combination of layout, for example,

T T T T T T T T
or T or T or T T etc.¹
T T T T T T T T

Above all the squadron will do its best to keep on the move, switching its troops, calling for APC support and so on, as the ground and the battle dictate.

7. Some notes on the Armoured Regiment in the Infantry Brigade Group

The armoured principle which it is endeavour-

ed to apply in the infantry brigade group is again concentration of mobility and fire-power.

Although each squadron is affiliated to one particular battalion, in battle the armoured regiment's commander will always try to ensure that the brigade commander uses his armour as a regiment and as a brigade reserve.

Armour does in this case often have to deploy in the anti-tank role, but the armoured regiment dislikes this because it loses all chance of performing its proper function.

Note

This paper shows only the personal views of the writer, and does not in any way set out the official policy of the War Office, London.

¹ T = Tank-troop.

Nieuwe uitgaven

CHROESTSJEW. DE WEG NAAR DE MACHT, door G. Paloczi-Horvath, 390 blz. Uitg.: Becht's Uitg. Mij, Amsterdam, 1960.

In dit uitnemend vertaalde werk ontvouwt de Hongaarse auteur het verleden van de huidige Russische dictator, opgebouwd van diens prille jeugd af, waarbij al direct enige slagen om de arm worden gehouden voor wat betreft de betrouwbaarheid van het van Sowjetzijde gepubliceerde in dit opzicht. En dit, aangezien — zoals auteur zegt — in deze staat, geheel in tegenstelling tot de rest van de wereld, wél de toekomst vast staat, omdat die gebonden is aan de „onvermijdelijke” ontwikkelingswetten en in plannen wordt vastgelegd, doch juist het verleden hoogst onzeker is, daar de feiten uit dit verleden telkens worden gecorrigeerd om ze beter te doen passen bij de actualiteit van het heden.

Daar het boek, op een enkel hoofdstuk na, juist over dit verleden gaat en schr. genoemde correcties weer recht tracht te trekken, is het zonder meer interessant te noemen. In het algemeen krijgt men ook de indruk dat de objectiviteit erin betracht is; een voorbeeld hiervan is de wijze, waarop wordt aangetoond, dat Stalin een natuurlijke dood zou zijn gestorven en dat de natuur, in dit geval niet, zoals bij andere beschreven gelegenheden, een handje is geholpen.

In dit boek worden vele vragen gesteld, die Paloczi dan tracht te beantwoorden. Dit gelukt de ene keer beter dan de andere en bijvoorbeeld in het geheel niet bij de vraag, wie in de toekomst de communistische wereld zal gaan leiden.

Al met al geeft hij echter veel documentatie, waar men

elders niet gemakkelijk achter zou komen. Gezien hij zelf enige jaren deel uitmaakte van de Hongaarse communistische partij (waarna vijf jaren in een staatsgevangenis en tenslotte door Nagy bevrijd) kan worden aangenomen, dat hij wel iets meer weet dan een ander. Paloczi stamt uit een calvinistisch geslacht, studeerde in Oostenrijk en in de V.S., werkte tot de Tweede Wereldoorlog aan een liberaal blad in Budapest (Pesti Naplo), ontvluchtte het land als anti-nazi in 1941 en maakte tot het einde van de oorlog deel uit van de Britse Special Operations. In 1947 keerde hij naar Hongarije terug en toen begon dus zijn communistische periode.

v. H.

IM TODESSTURM VON BUDAPEST 1945, door W. Jester, 256 blz. Uitg.: Kurt Vowinckel Verlag, Neckargemünd, 1960. Prijs: DM 9,80.

Een boek zonder enige militair-wetenschappelijke pretentie en daarom alleen interessant voor hen, die op een of andere manier evenals wijzelf iets met het Boedapest van de Tweede Wereldoorlog te maken hebben gehad. De auteur beziet daarbij de Hongaar nogal uit een Duits-chauvinistische gezichtshoek en de weergave van zijn gesprekken met Hongaren is beslist niet de weergave van de politieke inzichten van de gemiddelde bewoner van Boedapest van die tijd. Het boek is tendentius, zonder meer.

d.U.

De infanterieverkenningscompagnie

door A. PLOEG, Kapitein der Grenadiers

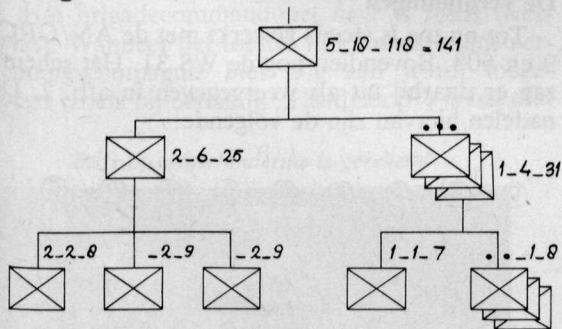
Sedert 15 november 1960 is in de organisatie „nieuwe stijl” van de brigade de infanterieverkenningscompagnie opgenomen, geformeerd uit de voormalige verkenning- en inlichtingpelotons van de infanteriebataljons.

Dit nieuwe onderdeel werd gedurende enkele maanden beproefd, onder andere in La Courtine en in Duitsland (als compagnie van een Panzer-aufklärungs-bataillon) en werd in Nederland ingezet bij de oefening „Hordeloop”.

Daar nog geen voorschrift over het tactisch gebruik van de verkenningscompagnie is verschenen, beoogt dit artikel enig inzicht te verschaffen in de organisatie en de taken, zoals deze thans door de legerkorpscommandant zijn omschreven. Het lijkt ons juist in dit stadium nog niet te diep in te gaan op het tactisch gebruik, omdat hier slechts de ervaringen worden weergegeven van één compagnie gedurende een vrij korte periode. Hierop kan later in een volgend artikel uitvoeriger worden teruggekomen.

De normale taak van de compagnie ligt in het verzamelen en doorgeven van gegevens over terrein en vijand, teneinde de brigadecommandant tijdig te waarschuwen en deze de nodige vrijheid van handelen te verzekeren. Als bijzondere eis kan daarbij worden gesteld het gedurende langere tijd zelfstandig te kunnen opereren en in staat te zijn zich in vijandelijk gebied te handhaven.

De organisatie (zie afb. 1)

Afb. 1 Organisatieschema

De compagniestaf is onderverdeeld in een commandogroep, een administratieve groep en een onderhoudsgroep. In de commandogroep bevinden zich, naast de commandant en zijn plaatsvervanger, een CSM, een sergeant hoofd verbindings, enkele chauffeurs, twee telegrafisten en staat uit een fourier, alsmede administratief en twee telefonisten. De administratieve groep bekoksperoneel. De onderhoudsgroep omvat onder andere de sergeant motortransport, de sergeant

onderhoud wielvoertuigen, drie monteurs en één soldaat reservedelen TD.

De totale sterkte van de compagniestaf bedraagt: 2 officieren, 6 onder-officieren en 25 minderen.

De pelotons zijn nagenoeg gelijk gebleven met die van de voormalige V en I-pelotons. Een wijziging of althans een aanvulling is de gewondenverzorger per peloton.

Voertuigen:

- 31 verkenningsauto's, voorshands nog jeeps.
- 6 1-tonners (onder andere één bij elk peloton als AD) met trailer
- 4 3-tonners (keuken, AD, BOS, en onderhoudsgroep) met trailer en waterwagen
- 6 jeeps, waarvan 5 met trailer

Verbindingen:

- 5 AN/GRC-7
- 10 AN/GRC-8
- 2 AN/GRC-9
- 2 AN/VRQ-3
- 21 C/PRC - 26 D

Bewapening:

- 18 LM bren
- 10 raketwerpers
- 3 mitrailleurs .50
- 3 mortieren 2" en persoonlijke bewapening.

Aan de verdere uitrusting zijn voorts twee-per-soons rubber verkenningsboten toegevoegd.

Het optreden

Bezien wij de taken voor het V en I-peloton (stencil SMID) zoals dit vroeger in bataljonsverband optrad, dan waren deze de volgende:

- a. contact houden met vijandelijke groepen;
- b. flank- en frontbeveiliging;
- c. verkenning van opmarswegen en rivierovergangen;
- d. contact met nevenonderdelen;
- e. bemannen van waarnemings- en luisterposten;
- f. patrouillegang (te voet en gemotoriseerd);
- g. onderzoek van niet verdedigde of veroverde steden;
- h. vergezellen van infanteriepatrouilles om speciale informatie te verzamelen.

Deze taken blijven dezelfde voor de verkenningscompagnie, met dien verstande dat enkele verschillen duidelijk aan de dag treden, namelijk:

- a. de binding met het bataljon vervalt;
- b. het te bestrijken vak is niet slechts verbreed,

Ferrets tijdens onderhoud

doch ook verdiept. Een vakbreedte en -diepte van 20 km zal normaal zijn;
c. de werkwijze van de compagnie moet gezien worden als een compromis tussen het optreden van het voormalige V en I-peloton en dat van het verkenningseskadron van de cavalerie.

Dit compromis houdt in, dat het optreden sneller en agressiever zal moeten zijn dan voorheen. Vooral bij een gemotoriseerde opmars, beoefend in La Courtine en tijdens de oefening „Hordeloop” bleek dit duidelijk. Verkenningen konden slechts vluchtig geschieden, dikwijls ten koste van gedegenheid, doch vooral van veiligheid. De lichte bewapening en de grote kwetsbaarheid van de voorlopig nog ingedeelde jeep sluiten een offensief optreden uit. Toch leerde de ervaring, opgedaan bij de oefeningen in La Courtine en vooral bij „Wendisch Evern”, dat een verkenningsonderdeel de mogelijkheid moet hebben te vechten. Met nadruk schrijven wij hier de „mogelijkheid”, omdat de opdracht aan een verkenningsonderdeel in beginsel niet een offensieve is. Vervanging van de jeep door een meer gevechtskrachtig voertuig is dus een kwestie van hoge prioriteit.

Tijdens de oefening „Hordeloop” deed zich het geval voor, dat over een kanaal alle bruggen over een frontbreedte van 25 kilometer, vernield waren met uitzondering van één. De aanwezigheid van deze intacte brug werd tijdig onderkend door de verkenningspatrouilles van de compagnie. Twee pelotons konden haar nog passeren, doch stootten na enkele honderden meters op vijand, ter sterkte van een compagnie. De gevechtsgroepscommandant wilde deze overgangsmogelijkheid ten koste van alles in eigen hand houden, terwijl de opmarsroute ten gevolge van het uitvallen van andere overgangsmiddelen volkomen gewijzigd diende te worden. Dit laatste hield in dat het twee uur duurde voordat het voorste echelon de brug had bereikt.

Heeft een verkenningspeloton in zo'n geval geen vuur- en stootkracht, dan betekent dit inderdaad een enorme vertraging van uren.

Als „tegenpartij” in de omgeving van La Courtine

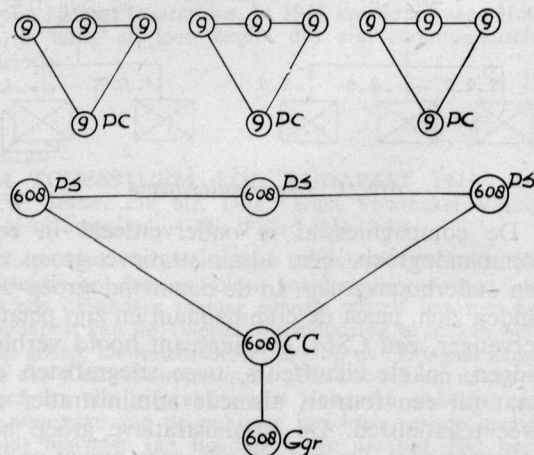
Het onderhoud

Het grote aantal voertuigen en radio's vereist veel onderhoud. Tijdens een oefenperiode van drie maanden bedroeg het aantal verreden kilometers 235.000. In dit getal is de reis naar La Courtine mede begrepen. Aangezien de gehele compagnie mobiel is en ook het bevoorradingsgebied zich steeds verplaatst, brengt dit mee dat tweede echelons onderhoud slechts beperkt mogelijk is. Dit kon worden opgevangen door indeling van één monteur per peloton.

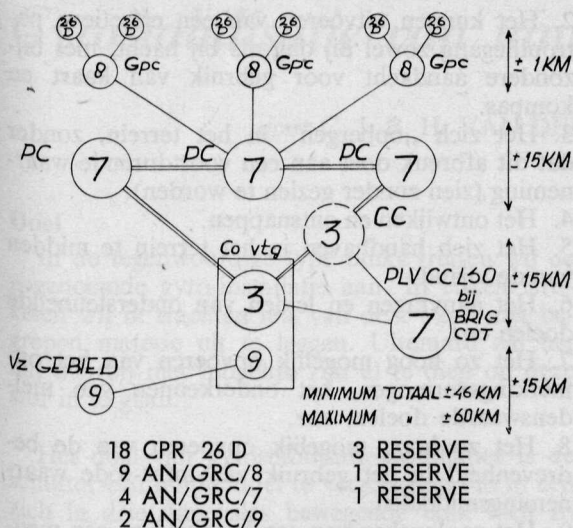
De radio-apparatuur is kwetsbaar. Zodra één radio uitvalt is immers nagenoeg geen reserve aanwezig. Dit euvel doet zich vooral voor bij de pelotonscommandant, die zijn inlichtingen krijgt over een frontgedeelte van ca. 10 km en dus steeds verbinding dient te hebben. Er is slechts één reservetoestel; valt dit ook nog uit dan is het werk van drie groepen in feite zonder rendement.

De verbindingen

Tot nu toe is steeds gewerkt met de AN/GRC-9 en 608. Bovendien nog de WS 31. Het schema zag er daarbij uit als weergegeven in afb. 2. De nadelen hiervan zijn de volgende:

Afb. 2 Verbindingschema waarmee is gewerkt

Afb. 3 Mogelijk toekomstig verbindingsschema

1. er is geen reservetoestel aanwezig (608);
2. het bereik is te beperkt, althans voor de 608 (de toestellen zijn verouderd).
3. de pelotonscommandant dient zich steeds in de onmiddellijke omgeving van de pelotonssergeant te bevinden wil een snelle berichtgeving verzekerd zijn;
4. er is geen verbinding met de verzorgingsgroep, waarin zich onder andere de AD weapon-carriers van de pelotons met rantsoenen, de speciale uitrusting (rubberboten) en het benzine-voertuig bevinden.

Daartegenover staat het voordeel dat met de AN/GRC-9 telegrafie mogelijk is, zodat een grotere afstand kan worden overbrugd, dan wanneer gebruik wordt gemaakt van telefonie.

Tijdens de beproeving bleek nog het volgende.

1. Het brigadecommandonet nr 2 is reeds overbelast. Wanneer het toestel van commandant verkenningcompagnie hier nog aan wordt toegevoegd (zoals bij oefening „Hordeloop”) is het niet

Zelfs op waterhindernis is gerekend

Ferrets gereed voor uitrukken

mogelijk de 15 stations naar behoren te doen functioneren.

2. Het station van de verkenningcompagnie is regelmatig in contact met S2 of S3 van de brigade (deze beide functionarissen hebben één toestel), waardoor het andere stations onmogelijk is om te zenden.

3. Door de grote afstand van de verkenningcompagnie tot de overige stations is de eerste niet in staat om te horen wanneer het radionet vrij is, waardoor onbewust, dwars door andere gesprekken heen wordt gesproken.

4. Radiocontact met het voorste echelon van een voorhoedebataljon was er vrijwel niet, of slechts door middel van het zenden van een ordonnansjeep van één der verkenninggroepen. Dit werkt echter traag en verzwakt de patrouille. Eén oplossing is: de S2 van het bataljon aanwezig bij het voorste echelon. Hij zou de beschikking kunnen krijgen over een AN/GRC-9 en in radiocontact treden met de commandant van het verkenningpeloton, dat vóór hem optreedt.

Het toekomstige radioschema zou er uit kunnen zien als geschetst in afb. 3.

Verklaring

1. De groepscommandant heeft zijn groep onder controle door middel van de radio CPR 26 D. Wanneer visueel contact niet meer mogelijk is, vergemakkelijkt dit het optreden.
2. De pelotonscommandant heeft rechtstreeks contact én met de compagniescommandant én met de groepscommandanten. Een groot nadeel van de AN/GRC 7 is, dat de pelotonscommandant steeds van frequentie moet veranderen, wil hij met één van zijn onder-commandanten of met zijn compagniescommandant spreken. Dit houdt tijdverlies in.¹

¹ Het is de redactie bekend, dat dit te bevoegder plaatse reeds is onderkend en dat hierover besprekingen worden gevoerd. Red.

3. De pelotonssergeant kan zijn taak (verzorging) uitvoeren, daar hij nu ontlast is van zijn radio.
4. Er is thans, via de AN/GRC-9, contact mogelijk met het verzorgingsgebied. Deze verbinding is beslist noodzakelijk voor opvoer van rantsoenen, munitie en BOS.
5. De plaatsvervangend compagniescommandant als liaison bij de brigadecommandant. De moeilijkheden, die eerder ten aanzien van het brigadecommandonet nr 2 zijn vermeld, komen daardoor ten dele te vervallen. Bovendien betekent deze liaison een vergemakkelijking van codes. En tenslotte: de brigadecommandant heeft een ter zake kundig advies over de inzet van de compagnie.
6. Een extra AN/GRC 9 zou geen luxe zijn, omdat, wanneer de plaatsvervangend compagniescommandant uit de verbinding loopt, met de AN/GRC-9 altijd telegrafie-verbinding mogelijk is en het contact gehandhaafd kan blijven.
7. In de nieuwe organisatie dient de S2 van elk bataljon een AN/GRC-7 te hebben. Hij kan dan uitluisteren op het liaisonnet en is tevens in staat zijn bataljonscommandant rechtstreeks te bereiken.

Opleiding

De opleiding van de compagnie dient gericht te zijn op het verzamelen en doorgeven van gegevens over terrein en vijand, daarbij rekening houdend met de mogelijkheid, dat gedurende langere tijd zelfstandige opdrachten moeten kunnen worden vervuld.

Bijzondere aandacht wordt besteed aan de volgende eisen.

1. Het zich met grote terreinvaardigheid, zowel te voet als gemotoriseerd, door het terrein kunnen bewegen.

2. Het kunnen uitvoeren van een effectieve patrouillegang zowel bij dag als bij nacht, met bijzondere aandacht voor gebruik van kaart en kompas.

3. Het zich „opbergen” in het terrein, zonder dat dit afbreuk doet aan een voortdurende waarneming (zien zonder gezien te worden).

4. Het ontwijken en ontsnappen.

5. Het zich handhaven in het terrein te midden van de vijand.

6. Het aanvragen en leiden van ondersteunende doelen enz.

7. Het zo hoog mogelijk opvoeren van het opmerkingsvermogen, het onderkennen van meldenswaardige doelen, enz.

8. Het zo hoog mogelijk opvoeren van de bedrevenheid in het gebruik van infra-rode waarnemingsmiddelen.

9. Het aankweken van een hardheid en een mentaliteit, die raakt aan die van commandotroepen.

Tenslotte moge dit artikel ertoe bijdragen, dat commandanten enig inzicht wordt gegeven in de mogelijkheden en beperkingen van de inzet van de verkenningscompagnie. Als men de compagnie inzet als tirailleurcompagnie maakt men geen gebruik van:

- a. de mobiliteit;
- b. de uitgebreide verbindingsmogelijkheden.

Bovendien is het personeel voor andere taken opgeleid. Ook bewaking van logistieke inrichtingen in het achterland is geen geschikte opdracht voor dit onderdeel. Pelotons onder bevel stellen van een infanteriebataljon geeft slechts verwarring.

De compagnie dient in haar geheel te worden ingezet; dit is verbindings technisch de enig juiste mogelijkheid en geeft het meeste profijt.

Gyrostabilisatie van tankkanonnen I*

door C. J. B. H. VAN DER POLS, Eerste Luitenant van de Technische Dienst

Doel

In de tegenwoordige type tanks treffen wij de zogenoemde gyro-installatie aan. In enkele artikelen wil ik trachten iets van deze vaak niet begrepen materie uit te leggen. Uiteraard zal het mij daarbij niet mogelijk zijn ál te diep op deze stof in te gaan.

Het doel van gyrostabilisatie-installaties is de schutter een hulpmiddel te verschaffen om in een zich in drie dimensies bewegende tank toch zo goed mogelijk op het doel gericht te blijven.

De gyrostabilisatie is een regeltechnisch geheel. Als het kanon van het doel af zou willen draaien moet er dus een element zijn dat dit opmerkt en dat vervolgens een tegensignaal geeft, zodat het kanon tóch op zijn doel blijft. Dit element van een gyro-installatie bestaat uit één of meer gyrotollen die in staat zijn om een verdraaiing van hun rotatie-as te kunnen registreren. Er is echter een kleine complicatie omdat een gyrotol slechts een verdraaiing constateert van zijn rotatie-as ten opzichte van de ruimte. Men begrijpt dus ook dat gyrostabilisatie in feite het kanon niet op het doel houdt, maar dat zij het kanon fixeert ten opzichte van de ruimte. Men moet dus de consequentie nemen dat bij een volmaakt gestabiliseerd kanon de richtlijn zich in het algemeen evenwijdig aan zich zelf verplaatst. Bij een ver verwijderd doel zal de afwijking in hoekmaat echter gering zijn.

Algemeen principe

Wanneer wij het probleem regeltechnisch benaderen dan zal de systeemopbouw altijd princi-

* Hoewel het beschreven systeem betrekking heeft op inmiddels verouderd materieel, menen wij goed te doen dit artikel de lezers niet te onthouden. Zonder deze inleiding is nl. een goed begrip van de uiteenzetting van meer geavanceerde systemen niet goed mogelijk. Red.

peel dezelfde zijn. Omdat een gyrotol door zijn constructie slechts een verandering registreert van zijn rotatie-as in één richting zal men voor elke richting waarin men het kanon wenst te stabiliseren een gescheiden systeem moeten hebben. Als men dus een kanon zal willen stabiliseren voor horizontale en verticale richting heeft men twee systemen nodig.

De principiële opbouw van het systeem (afb. 1) is als volgt. Als het kanon een hoekverdraaiing φ ondergaat dan zal het tegensignaal φ' de grootte moeten hebben van $-\varphi$. Dan zal namelijk het kanon gestabiliseerd blijven. Dit impliceert dus, dat alle eenheden die voor de stabilisatie dienen, dergelijke vervormingen moeten geven aan het signaal φ dat hun produkt $-\varphi$ moet zijn. Zoals uit het bovenstaande reeds gebleken is, zal de signalerende eenheid de gyrotol zijn.

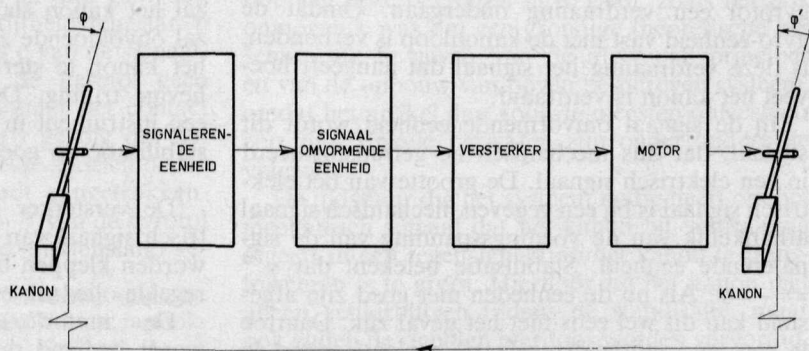
Omdat zoals boven is gezegd door stabilisatie het kanon gefixeerd blijft ten opzichte van de ruimte, zal het nodig zijn dat de installatie wordt uitgebreid met een eenheid die het mogelijk maakt het systeem te oversturen of te ondersturen zodat men het kanon van richting kan veranderen. De principiële opbouw is dan als volgt (zie afb. 2).

De gestippelde lijnen geven een van de mogelijkheden aan. α geeft de grootte aan van het besturend signaal en is dus het effect op het kanon.

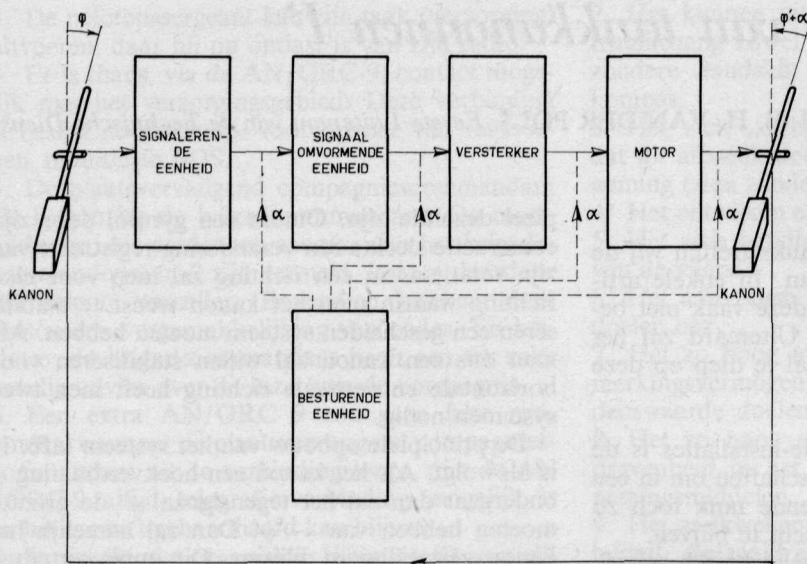
De uitvoering in de Chaffee- en Sherman tanks

Natuurlijk is de uitvoering in de verschillende typen tanks nogal verschillend. Het eerst zal dan ook het eenvoudigste type tank worden besproken, nl. de in de Chaffee en Sherman tanks ingebouwde installaties.

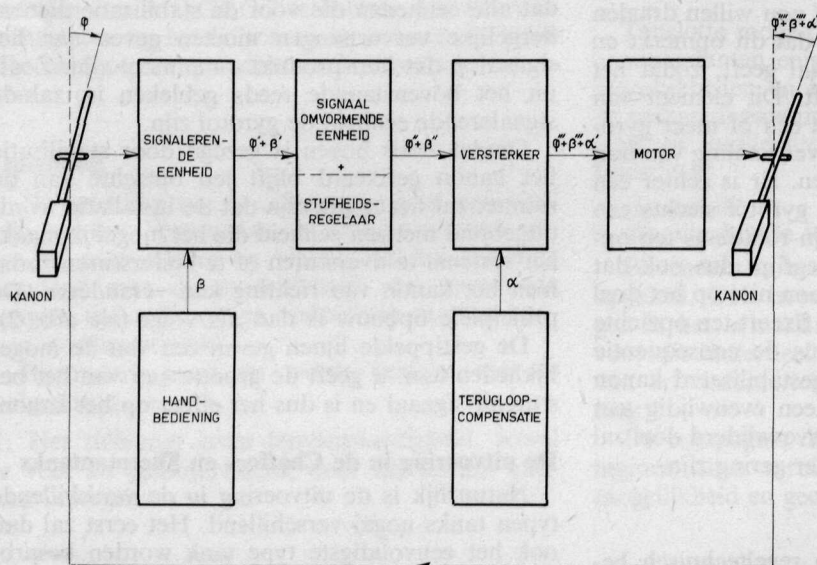
In deze tanks is de stabilisatie slechts voor verticale richting. Voor het blokschema beschouw men afb. 3. Wij zien dus weer een signalerende eenheid. Deze eenheid is een gyrotol. Een gyrotol

Afb. 1 Principiële opbouw

Afb. 2 Principiële opbouw met besturende eenheid

Afb. 3 Compleet blokschema

is een elektromotortje dat opgehangen is in een cardanusring en snel roteert (ca. 12.500—15.000 toeren/ minuut). Als de tol nu een asverdraaiing ondergaat in het vlak van de cardanusring zal deze ring in zijn lagering door de reactie van de gyrotol een verdraaiing ondergaan. Omdat de gyro-eenheid vast met de kanonloop is verbonden, is deze verdraaiing het signaal dat aangeeft hoeveel het kanon is verdraaid.

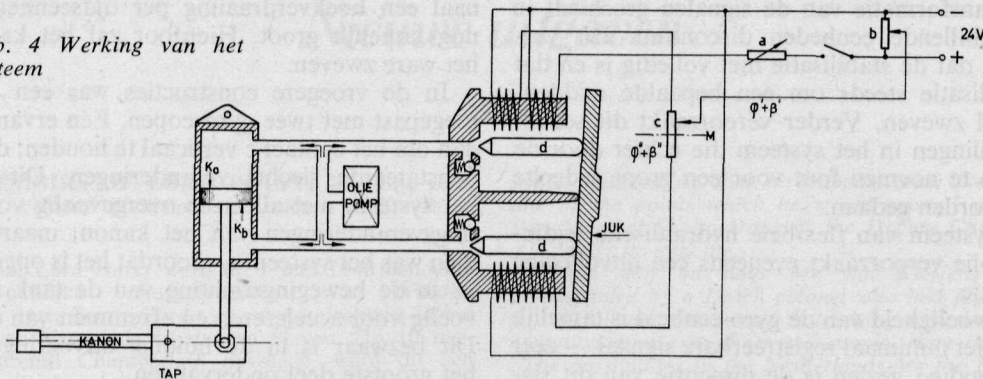
In de signaal omvormende eenheid wordt dit signaal, dat dus mechanisch is, getransformeerd in een elektrisch signaal. De grootte van het elektrisch signaal is bij een gegeven mechanisch signaal afhankelijk van de voedingsspanning van de signalerende eenheid. Stabilisatie betekent dat $\varphi''' = -\varphi$. Als nu de eenheden niet goed zijn afgesteld kan dit wel eens niet het geval zijn. Daartoe is een zg. „stijfheidsregelaar” geplaatst over de

voedingsspanning van de signalerende eenheid. Met deze stijfheidsregelaar kunnen wij dus de verhouding mechanisch signaal-elektrisch signaal wijzigen. Wij kunnen de stabilisatie instellen op het kritieke punt. Geldt namelijk $\varphi'''' < -\varphi$ dan zal het kanon slapjes reageren en de stabilisatie zal onvoldoende zijn. Geldt $\varphi'''' > -\varphi$, dan zal het kanon te sterk reageren en komt het in een hevige trilling. De stijfheidsregelaar is dan ook een instrument in handen van de schutter om de stabilisatie zo goed mogelijk te doen zijn.

De versterker is hydraulisch. Door het elektrisch signaal van de signaalomvormende eenheid worden kleppen bediend en er ontstaat een afgegelde oliedruk en oliestroom.

De „motor” is een hydraulische zuiger die wordt bediend door de afgegelde oliedruk en

Afb. 4 Werking van het systeem

oliestroom. De zuigerstang is gemonteerd aan het kanon. De cyclus is dus gesloten.

De besturing geschiedt door de handbediening. Met deze handbediening wordt namelijk de gehele gyro-eenheid verdraaid ten opzichte van het kanon. Omdat de gyro-eenheid door haar werking een bepaalde stand wil blijven aanhouden, zal het gevolg zijn dat het kanon door de stabilisatie-inrichting wordt verdraaid. Door een schakelhendel wordt bij stand „ongestabiliseerd” de handbediening overgeschakeld op het tandwielstelsel dat het kanon via richtboog en rondsels verdraait.

Voorts zien wij nog een eenheid, de terugloopcompensatie. Dit is een eenheid die een elektrisch signaal afgeeft aan een klep van de versterker, en wel zodra het kanon uit batterij loopt na het afgeven van het schot en alleen tijdens de duur van de terugloop. Dit veroorzaakt een grotere oliedruk aan één zijde van de zuiger, zodat het kanon door zijn achterwichtigheid niet achterover gaat hellen, waardoor het kanon na terugkeer in batterij weer in de oude positie terugkeert. Dit signaal is instelbaar.

Bezien wij nu afb. 4 dan zien wij de schematische werking van het systeem. Als de hoofdschakelaar wordt ingeschakeld, zal een elektromotor gaan draaien die de oliepomp (een dubbele tandwielpomp) aandrijft. Deze zorgt voor een constante oliedruk via twee kanalen in de versterker. De olie kan nu nog vrij wegvloeien omdat de regelkleppen (d) nog niet worden bediend. Schakelen wij nu de gyroschakelaar in dan gaat ook de gyrotol draaien. Via de stijfheidsregelaar b komt er spanning op het contact c van de signaalomvormende eenheid¹. Geeft de gyrotol geen signaal, m.a.w. is $\varphi = 0$, dan staat het contact c in de middenstand M, met als gevolg dat het juk van de versterker door de beide spoelen onder het juk met gelijke kracht wordt aangetrokken. Door een eventueel signaal $\varphi' + \beta'$ van de gyrotol echter wordt het contact c uit de middenstand ge-

bracht, waardoor een verschil in de spoelstromen (in elektrische grootheden: $\varphi'' = \beta''$) ontstaat. Hierdoor wordt het juk aan één zijde, afhankelijk van de grootte en het teken van de afwijking, meer aangetrokken waardoor de regelnaalden (d) de oliestromen verschillend afsluiten. Hierdoor ontstaan twee verschiloliedrukken boven en onder de zuiger. Het kanon en de zuiger gaan lopen, zodat als de stabilisatie goed is het kanon in de gegeven stand blijft staan. Verder kunnen wij zien hoe ook de spanning van de terugloopcompensatie (a) in de versterker de oliedruk extra kan verhogen aan de onderzijde van de zuiger.

Er is nog één bijzonderheid. Doordat de zuigerstang een gedeelte van het onderzuigeroppervlak verkleint, moet dus voor normaal evenwicht, waarbij K_0 gelijk is aan K_1 , de oliedruk onder hoger zijn dan de oliedruk boven. Dit wordt bereikt door een weerstand te plaatsen in het elektrisch circuit van de regelklep voor de bovenzijdezuiger. De kracht van de regelnaald is dan door het verzwakken van de stroom verhoudingsgewijs kleiner en dus zullen de oliedrukken verschillen.

Verder zijn de kleppen nog uitgerust met een extra kogelklep. Dit is gedaan om, als het kanon ongestabiliseerd wordt bedient, en dus de zuiger beweegt, olie de gelegenheid te geven toe te stromen via een kogelklep en weg te vloeien langs een naald.

Natuurlijk kleven er aan dit systeem wel bezwaren. Enkele zullen worden genoemd; het is echter onmogelijk om te diep op het waarom en hoe van deze bezwaren in te gaan, zoals het ook onmogelijk was om een grondige theoretische beschouwing te geven van de algemene principes en van de opbouw van boven beschreven systeem, omdat het artikel dan voor de meesten onleesbaar zou zijn. Enkele bezwaren zijn onder andere de volgende.

De tijdsduur die het systeem nodig heeft om het mechanisch signaal dat het kanon bij verdraaiing afgeeft in een tegensignaal op het kanon te transformeren is te groot. Hierdoor zal het kanon niet alleen achterblijven tijdens de stabilisatie, maar ook zullen de signalen hierdoor worden vervormd.

¹ Deze eenheid is hier door een eenvoudig sleepcontact voorgesteld maar is in werkelijkheid iets ingewikkelder van constructie.

De transformatie van de signalen geschiedt in de verschillende eenheden discontinu. Dit veroorzaakt dat de stabilisatie niet volledig is en dat de stabilisatie steeds om een bepaalde middenstand zal zweven. Verder veroorzaakt dit secundaire trillingen in het systeem die echter door de volgende te noemen fout voor een groot gedeelte te niet worden gedaan.

Het systeem van flexibele hydraulische leidingen en olie veroorzaakt eveneens een onvolledige stabilisatie.

De gevoeligheid van de gyro-eenheid is tamelijk gering. Het minimaal registreerbare signaal — zeer vereenvoudigd gezien is de dimensie van dit sig-

naal een hoekverdraaiing per tijdseenheid — is nog tamelijk groot. Hierdoor zal het kanon als het ware zweven.

In de vroegere constructies was een systeem toegepast met twee gyroscopen. Eén ervan diende dan om het contact c verticaal te houden; de ander constateerde slechts veranderingen. Dit maakte het systeem niet alleen te overgevoelig voor richtingsveranderingen van het kanon, maar bovendien was het systeem — doordat het is opgehangen — in de bewegingsrichting van de tank zeer gevoelig voor accelereren en afremmen van de tank. Dit bezwaar is in de huidige uitvoeringen voor het grootste deel ondervangen.

Uit de buitenlandse vakpers

De mobiele strijdkrachten voor SHAPE

Het is hoopgevend voor de verdediging van Europa, dat gestadig het gezichtspunt veld wint, dat de vrede het best wordt verzekerd door een gezonde combinatie van krachtige moderne wapens, waaronder kernwapens als afschrikkingsmiddel en krachtige modern georganiseerde en modern uitgeruste, zeer mobiele „schild“-strijdkrachten.

Er is een periode geweest waarin de landen van de vrije wereld maar al te geneigd waren de strategische afschrikking als het enige middel te zien om oorlog te voorkomen. Aan de overige strijdkrachten werd derhalve minder waarde gehecht. Het resultaat was een ongerechtvaardigde verwaarlozing van de schild-strijdkrachten.

Het is de grote verdienste van Generaal Norstadt en zijn voorgangers, dat zij een internationale mobiele strijdkracht hebben gevormd, die in gevallen, waarin een snelle actie wordt vereist, kan worden ingezet. Op 2 maart 1960 verklaarde Generaal Norstadt op een persconferentie, dat op korte termijn een brigade of een regimentsgevechtsgroep hiervoor zou worden bestemd. De sterkte zou ongeveer drie bataljons van Franse, Engelse en Amerikaanse nationaliteit bedragen. De troepen zouden niet aan hun normale taak worden onttrokken, doch deze mobiele taak als neventaak uit-

oefenen. Het is slechts een begin van een ontwikkeling die in de komende jaren tot stand moet worden gebracht. Troepen van bovengeschetste sterkte kunnen, indien op de juiste tijd en plaats ingezet, van groot belang zijn.

Logistiek zullen er nog wel enige moeilijkheden zijn vanwege het internationale karakter van de strijdkrachten.

Er zijn vele situaties te bedenken, waarin het grote belang van een mobiele eenheid kan worden getoond. Bijvoorbeeld bij beperkte agressie tegen een van de NAVO-landen. Of indien op vele plaatsen tegelijk moeilijkheden uitbreken; in dit geval kan dan tegen de belangrijkste ervan worden opgetreden. In geval van een meer algemene aanval, kunnen mobiele troepen de vijand ophouden tot de andere strijdkrachten hun taak kunnen uitvoeren.

Het is dus een reserve in de hand van SACEUR. Generaal Norstadt heeft uiteengezet, dat de mobiele troepen een dubbele taak hebben. Dit is wél mogelijk indien het conflict beperkt blijft. Maar indien de vijandelijkheden werkelijk beginnen, zal er echter behoefte zijn aan een echte reserve, die geen neventaak heeft.

„Shape's Mobile Task Force“, door Generaal H. J. Kruls, in „The Fifteen Nations“, nr 16. v.E.

Nieuwe uitgaven

THE MEMOIRS OF LORD ISMAY, 486 blz., geïll.
Uitg.: William Heinemann, Londen, 1960. Prijs:
42/- sh.

Generaal Lord Ismay werd op 1 mei 1940 benoemd tot persoonlijke vertegenwoordiger van Winston Churchill (toen Eerste Lord van de Admiraliteit) in het Comité van Verenigde Chefs van Staven. Op 10 mei, toen Churchill Chamberlain opvolgde, werd dit een post van de hoogste betekenis. De waarde van zijn memoires is hiermee feitelijk bepaald.

Het boek zelf bestaat uit drie gedeeltes. Het eerste beschrijft des auteurs vroege jaren in India, Somali-land en Whitehall; het tweede behandelt de Tweede Wereldoorlog; het derde de na-oorlogse jaren, waarin hij weer naar India werd geroepen, thans als adviseur voor de vice-koning, Lord Mountbatten. Ismay eindigde zijn carrière als voorzitter van de NAVO.

Het is altijd bezwaarlijk een boek als dit te omschrijven, aangezien vrijwel elke letter belangrijk is en men snel essentiële delen vergeet te noemen. In dit boek is vooral het hoofdstuk „The assault on the west” voor ons interessant. Ismay spreekt daar onder meer over ons land en, bij uitzondering, geloven wij er het beste aan te doen hier een deel letterlijk te laten volgen. Op blz. 124 e.v. zegt Ismay:

When I reached my office, information from the Front was dribbling in. This time Holland was not being bypassed as she had been in 1914. German forces had crashed her frontiers; the Luftwaffe was relentless bombing her towns; and the German fifth column assisted by traitors, was playing havoc here, there and everywhere. Appeals from the Dutch soon started coming in; but, except for the very little that the Royal Navy could do, it was impossible to help them. They did not blame us; nor was it our fault. But it was none the less painful to be so powerless. It was not the first time that we had been unable to help a friend in trouble; nor was it to be the last.

Throughout that first day of the German onslaught it was difficult to take much interest in anything else, and we wasted a lot of time poring over maps, and speculating how things were going. Towards midnight, Mr van Kleffens, the Foreign Secretary of Holland, who had escaped by the skin of his teeth from The Hague that morning, arrived in my office to see the Chiefs of Staff. He had two requests. Could we direct bombers to destroy the Moerdijk bridges? And could we, by any means, despatch to Holland a military force sufficiently strong to be of real help? As regards the first, we had to point out that the range of our fighters was insufficient to provide the necessary escort. As regards the second, we were equally helpless. Even if the troops had been available, we had no means of getting them there in time. I remember observing that, alas, we had no magic carpet.

Three days later Mr van Kleffens rang me up at about midnight from Buckingham Palace. He had just had an audience with Queen Wilhelmina, and wanted to see the Prime Minister at once. I said that Mr Churchill had just gone to bed, and that I would prefer not to disturb him unless absolutely necessary. Could Mr van Kleffens come to my office and tell me what he had in mind? If it were something of vital urgency with which I could not deal, I would of course arouse the Prime Minister. Mr van Kleffens agreed. Mean-

while, anticipating that air support was likely to be one of the points which he would raise, I asked Air Vice-Marshal Sholto Douglas, the Deputy Chief of the Air Staff, to join me.

Within half an hour Mr van Kleffens arrived, accompanied by a Dutch colonel who had just escaped from Holland after some hairraising experiences. His communication was short and simple. Here is the text: „The possibilities in the Netherlands are the following: (1) Effective help is at once rendered. In that case, effective resistance can be carried on. (2) If effective help is not given, the General Commander-in-Chief will be empowered to act in his judgment he deems best, having regard to the military forces and the civilian population.” Mr van Kleffens enquired whether the British High Command would agree that this was the right course. Sholto Douglas and I had no hesitation in giving him the assurance that he sought. We suggested that when his Commander-in-Chief felt that no further damage could be inflicted on the enemy, and that the continuance of fighting would merely involve further loss of civilian life, it would be his duty to capitulate.

As Mr van Kleffens was leaving, his companion collapsed in a dead faint. The crash of his forehead on the table sounded like a pistol shot. I had nothing wherewith to revive him, and it was some time before he came round. I made a mental note that in future a small first-aid box including a small bottle of brandy, should be part of the equipment of my office; but I forgot all about it until I came to write these memoirs. Fortunately the need never again arose in such acute form. After five days bludgeoning, Holland capitulated. But the Queen and Government were safely in England, irrevocably determined to continue the struggle with every man, woman, ship and aeroplane that had succeeded in escaping from the clutches of the Nazis.

Aan hen, die een blik willen werpen achter de coulissen van het toneel „op hoog niveau” van het Britse Gemenebest, gedurende en na de wereldoorlog, kan kennismaking van dit nieuwe werk ten zeerste worden aangeraden.

v.H.

SALAAM, door H. von Steffens, 256 blz. Uitg.: Kurt Vowinckel, Neckargemünd, 1960. Prijs: DM 9,80.

Een bespreking van een Duitse agentenactie achter de Britse linies in Egypte, die in eerste aanleg gelukte, maar daarna verliep, omdat beide ingezette agenten overliepen naar de tegenpartij. Men is zelfs nooit tot een radio-uitzending gekomen, slechts tot enige contacten met een Egyptische nationalistische ondergrondse. Een vlot geschreven verhaal zonder enige militair-wetenschappelijke pretentie, waarbij men zich met verwondering afvraagt hoe schr. de gehele gesprekken tussen leden van de Britse Geheime Dienst kan kennen, die hij in zijn tekst cursief opneemt. Onwillekeurig gaat men daardoor ook wel een ietwat aan de rest van zijn verhaal twijfelen. Te meer, daar ergens anders wordt opgemerkt, dat hij zelf, organisatorisch, geheel voor deze toch mislukte onderneming verantwoordelijk was.

v. H.